GYÉMÁNTCSISZOLÓK^2

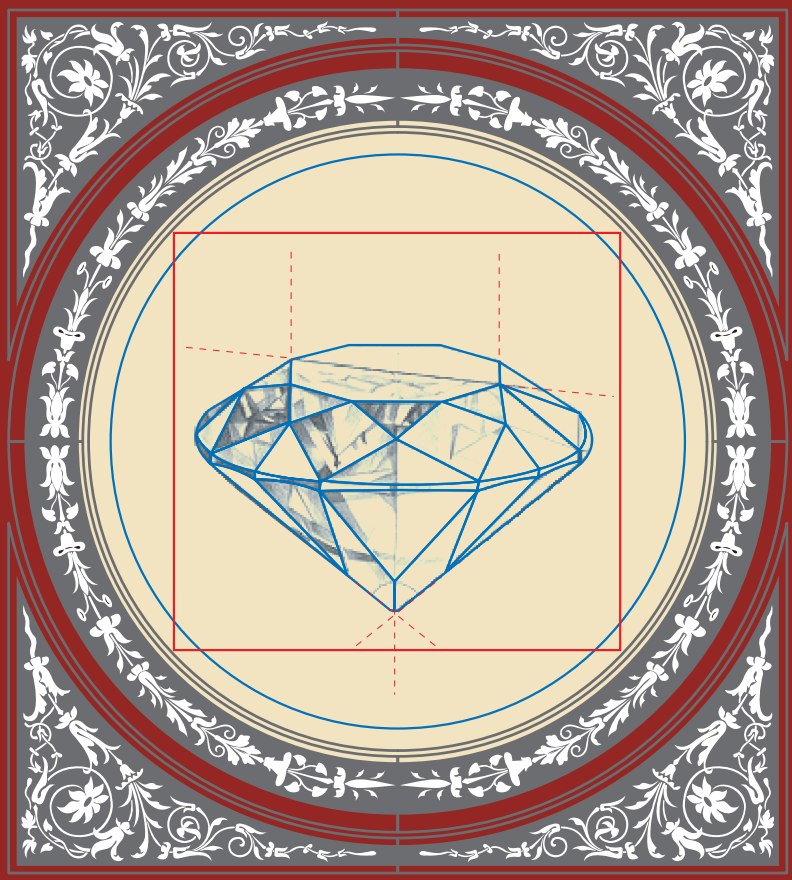

AZ ÉSZAK-ALFÖLDI REGIONÁLIS IFJÚSÁGI TANÁCS
TÁMOGATÁSÁVAL MEGVALÓSULT PROGRAMOK

2008-2010

GYÉMÁNTCSISZOLÓK^2

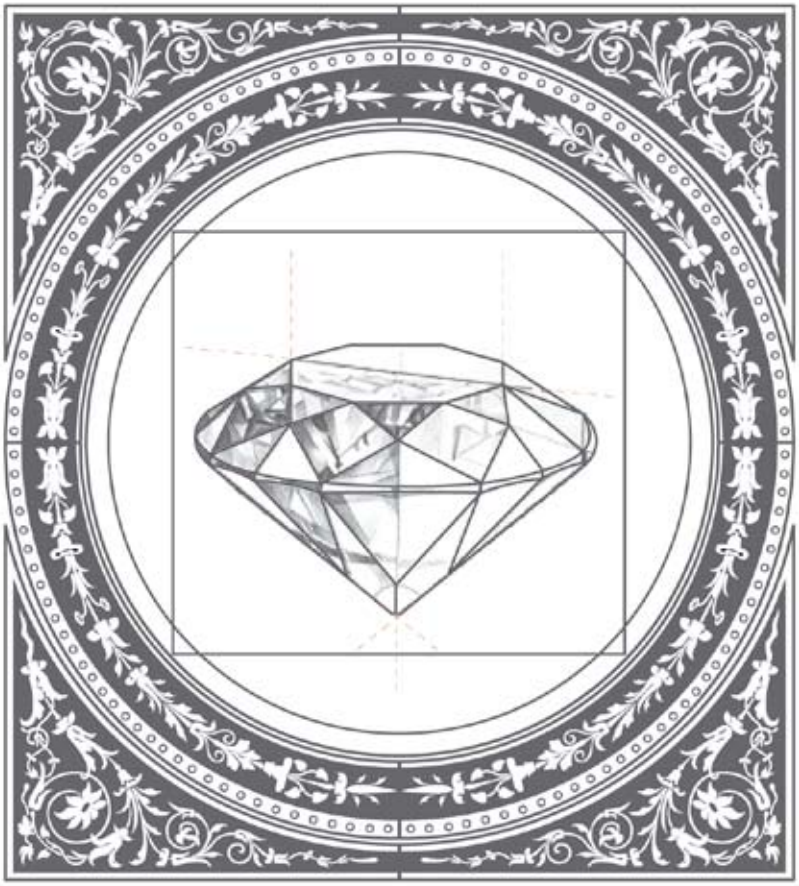

AZ ÉSZAK-ALFÖLDI REGIONÁLIS IFJÚSÁGI TANÁCS
TÁMOGATÁSÁVAL MEGVALÓSULT PROGRAMOK

2008-2010

TARTALOM

Csiszolatlan előszó **5**

„Kicsi a bors, de sok barátja lehet…” - Aradványpusztai Önkéntes Kör (APÖK) **7**

A balmazújvárosi fiatalok második otthona - Balmazújvárosi Kistérség Alternatív Kulturális Ifjúsági Egyesület (BAKI Egyesület) **11**

Mindig van megújulás – Barangoló Ifjúsági és Kulturális Egyesület (BIKE) **15**

Esélyt a fiataloknak! – DIFI Információs Iroda **21**

Célcsoportból segítővé - HAHA Egyesület **25**

„Egy kis közösség, ha nagyot akar…” – Harmónia Szabadidő és Kulturális Közhasznú Egyesület, Szajoli Fiatalok Közössége **29**

„Szomszédom az ellenségem” - Ifjúsági Centrum Encsencs Egyesület **33**

„A belső életből született a gondolat…” - Kalamáris Egyesület **37**

„A gyermek feje nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lángra kell lobbantani.” - Kamasz - Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület **43**

Iskolai szociális munka… - Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület **47**

„Le kell ülni a lépcsőre velük beszélgetni.” - Leveleki Ifjúságért Egyesület **51**

Az álom megvalósult - Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület **55**

Véleményformálók - Mustárház Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda Kulturális Életért Közhasznú Egyesület **59**

Üvegházban a környezettudatosság - Nyíribronyi Ifjúsági Egyesület (NYIFE) **63**

Okkal és másokkal - Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület **67**

Ifjúsági együttműködésekért a régiónkban - Regionális Ifjúsági Fórum **73**

Generációk összefogása - „IFI ZÓNA” Sényői Ifjúságért Egyesület **77**

Tiéd a pálya! - Szertelen Egyesület **81**

Egy „Ifjúságbarát Önkormányzat” - Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Oktatási és Ifjúsági Osztály **85**

„Jó szóval oktasd, játszani is engedd…” - Tesz-Vesz Ifjúsági és Gyermekalapítvány **89**

CSISZOLATLAN ELŐSZÓ

Csiszolatlan gyémánt. Jellegtelen színű, esetleg színtelen, foltokkal, hibákkal. Hányan mennek el mellette közömbösen, fel sem figyelve a benne rejlő szépségre, értékekre? Hamarabb észreveszünk egy csillogó üveggyöngyöt, s használjuk díszként, talmi értékeket fölmutatva.

A gyémántcsiszoló műhelyekben szakértő kezek csiszolják a különleges nyersanyagot. Az egyre tökéletesebb technikák egyre hamarabb tüntetik el a hibákat, és csiszolják tündöklővé a korábban alig észrevehető, de ígéretes nyersanyagot.

Így aztán ezek a gyémántok tökéletesen csillogva különleges értékké válnak, gyakran kevesek által használható értékké.

Hányszor halljuk, hogy egy fiatal tehetségre azt mondják: csiszolatlan gyémánt! A fiatalok valóban sokban hasonlítanak a gyémántra, kemények, ugyanakkor ragyogóak, karcosak, s nagy értékei világunknak.

Vigyázzunk hát csiszolatlan gyémántjainkkal, hogy megőrizhessék eredendő értékeiket, és talán az sem baj, ha nem tudjuk kitűzőbe foglalva szemkápráztató szikrázással elvakítani a rájuk tekintőket. Legyenek mindenki számára elérhető kincsek – s amint az e kötetben bemutatottak – hordozzák az értékeket önmagukban, közösségüket szolgálva, erősítve.

Az Egyesületünk önkéntesei kapták meg a lehetőséget a Gyémántcsiszolók második kötetének összeállítására.

Nagy kihívás volt ez számunkra, hisz miközben gyémántokat kerestünk, magunk sem voltunk biztosak, hogy vajon felismerjük-e azokat, illetve a legértékesebbekre lelünk-e?

Próbáltuk úgy megoldani e kincskutatást, mintha magunk is gyémántcsiszolók lennénk, és az első kötet jókora gyémántja nyomán létrehozunk egy újat, amit a mi közösségünk egy kicsit a saját ékkövének (is) tekinthet.

Így nyílt lehetőségünk arra, hogy a régiónk legértékesebb ifjúsági, szakmai programjait „lelőhelyeiken”, az adott közösségek otthonában tanulmányozhattuk, testközelből láthattuk a gyémántcsiszolók munkáját, s annak eredményeit.

Csiszolatlan előszó

Ahogy önkénteseink tudása tágult e kötet összeállításakor és döbbentünk meg a számtalan értéken, melyet régiónk fiataljai, közösségei hordoznak, ezt a jóleső megdöbbenést kívánjuk Olvasóinknak e kötet olvasásakor.

Köszönjük a REGInek, hogy részesei lehettünk e munkának, és a kötetben szereplő közösségeknek, hogy bepillantást nyerhettünk gyémántcsiszoló folyamataikba.

Vincze Béla

RÖNK (Rocksuli Önkéntesek Köre –
Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület)

„KICSI A BORS, DE SOK BARÁTJA LEHET…”

Az Aradványpusztai Önkéntes Kör 1 éves fennállása alatt rengeteg programot valósított meg, melyek segítségével újult erőre kapott a falu közösségi élete. A kezdetekről és a rendezvényekről a szervezet segítőjével, Bodogán Györgyné Major Ilonával beszélgettünk.

Hogyan született meg az APÖK?

Első pályázatunk a Tanyakapocs 1 volt, amely Aradványpusztára épült, hogy ott is beinduljon a közösségi élet. A pályázat kapcsán eljutottunk Vincze Bélához, aki közösségfejlesztőként segített elindulni az úton. A településnek van egy művelődési háza, amit szerettünk volna jobban kihasználni, mert régebben általában zárva volt. Furcsállták is a környéken élők, hogy beindult az élet a ház körül, de az idő múlásával egyre többen csatlakoztak hozzánk, így született meg az Aradványpusztai Önkéntes Kör, az APÖK. Ezt a munkát segítette az a közösségfelmérés, melyben az önkénteseink a helyi lakosokat kérdezték meg a falu értékeiről és a rejtett lehetőségekről.

Kik alkotják az APÖK-öt?

Jelenleg 15-20 fiatal van, akik a rendezvényeken segítenek, az ötleteléstől a szervezésen át a programok lebonyolításáig. Mivel kicsi a falu, az aktív mag minden nap találkozik. Mind együtt dolgozunk, közösen találunk ki mindent, de Illésné Csilla fogja igazán össze a csapatot. Az aradványpusztai önkéntesek között az általános iskolástól kezdve a háziasszonyokig minden korosztály megtalálható.

ARADVÁNYPUSZTAI ÖNKÉNTES KÖR (APÖK)

Cím: 4254 Aradványpuszta, Iskola u. 25.
Elérhetőség: +3652/203-092
A szervezet képviselője: Bodogán Györgyné Major Ilona

A közösség 2010. április 29-én alakult, melynek célja a településen élő fiatalok bevonása Aradványpuszta közösségi életébe, és a maguk által szervezett programok lebonyolítása, a kezdetektől a záró értékelésig.

Aradványpusztai Önkéntes Kör

„Kicsi a bors, de sok barátja lehet…”

Milyen programokat valósítottatok meg?

Voltak ünnepekhez kötődő programjaink, például a Gyereknap, ahol először mutatkozhatott be önkéntes körünk, valamint a településen élő fiatalok mutathatták be tudásukat táncban, versmondásban, vagy épp színészkedésben és éneklésben. A Falusi Közös Karácsonyon együtt díszítettünk karácsonyfát, sütöttünk bejglit és énekeltünk, ajándékoztunk. Nőnapi rendezvényünkön is hasonlóan jól éreztük magunkat. Nyáron rendeztünk egy akadályversenyt a sportpályán, ahol a fiatalok különböző sportszámokban mérhették össze erejüket.

Tartottunk nyárbúcsúztatót, szintén sok színes programmal és ezután következett az „Ősz a természetben”, ahol együtt ültettünk fákat, melyeket a Grundtvig Program keretében a Más-Mozaik Egyesülettől kaptunk és a helyi természetvédelmi egyesület segített a szakszerű telepítésben. A kézműves foglalkozások szinte minden rendezvényünkön ott vannak, valamint nagy az érdeklődés a gyerekek körében az arcfestés iránt is. A kézműveskedés, a tánc és a zene egész évben jelen vannak életünkben, mivel rendszeresen tartunk foglalkozásokat a fiataloknak, hogy elsajátíthassák népi hagyományainkat.

Milyen anyagi források álltak rendelkezésetekre?

Az Észak-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács pályázatán nyertünk támogatást, bár ez mindenre nem volt elegendő, de mint a pályázat címe is utal rá, sok barátunk lett az idő folyamán, akik a programjainkon (fellépési díj nélkül, tárgyi eszközök kölcsönadásával, szakmai segítséggel, helyszín biztosításával) segítettek bennünket. A fellépők is főleg Aradványpusztán és környékén élő fiatalok, vagy ismerős zenekarok a Rocksuliból.

Mi volt a célkitűzés, mit vártatok a pályázat megvalósulásától?

Az önkéntes kör település szintű elfogadását vártuk, ami sikerült is. Minden egyes mozzanatot a fiatalok találtak ki, a plakátkészítéstől, a programokon át, mint fellépő előadók, mint közönség, minden szervesen ők voltak. Ezáltal elértük, hogy a helyi fiatalok miközben együtt tesznek valamit a környezetükért, rengeteg új ismerettel, tapasztalattal, valamint sok-sok sikerélménnyel gazdagodhatnak.

Aradványpusztai Önkéntes Kör

„Kicsi a bors, de sok barátja lehet…”

További célok?

Egyesületté szeretnénk válni. A folyamat segítéséhez már be van adva egy pályázat, amiről még nem kaptunk hivatalos értesítést. Ha ez bekövetkezik, még színesebbé tehetjük rendezvényeinket, melyeket ebben az évben is megtartunk, valamint újabb programokat szervezhetünk, amikre saját erőből még nem lenne lehetőségünk. Minél több fiatalt próbálunk toborozni, mert közös erővel, az ötletek, jó gondolatok sokaságával még sokszínűbbé tudjuk tenni Aradványpuszta életét.

Fontosak a pályázati pénzek a sikeres működéshez, de talán még fontosabb az, amit az aradványpusztai önkéntesek megmutattak nekünk: a szívből jövő, közösségért végzett munka a legjobb befektetés.

A BALMAZÚJVÁROSI FIATALOK MÁSODIK OTTHONA

Az olyan, évek óta működő programok, mint például a BAKI Színjátszó Kör, vagy a BAKI Csocsó Klub természetesen nem jöhettek volna létre egy őket befogadó hely nélkül: ez az Ifjúsági Ház. A házról Béke Lajossal beszélgettünk.

Milyen előzményei voltak az Ifjúsági Háznak?

1997-ben született meg az ötlet, miszerint kellene egy olyan szerveződés, amely alternatívákat kínál az ifjúsági korosztály számára szabadidejük tartalmasabb, értelmesebb eltöltésére. Elkezdődött a fiatalok toborozása, és természetesen hely is kellett rendezvényeinknek. Miután először csak zenei vonalon jelentek meg a más jellegű igények, olyan helyet szerettünk volna, ahol alternatív rock zenekaroknak biztosíthatunk fellépési lehetőségeket. Első lépcsőként sikerült a Vadász étteremben kialkudozni egy péntek-szombat esti helyet, és koncerteket szervezni, később más jellegű programokkal – amatőr színházi előadás, vetélkedők, sportrendezvények stb. – színesítettük Balmazújváros kulturális életét.

BALMAZÚJVÁROSI KISTÉRSÉG ALTERNATÍV KULTURÁLIS IFJÚSÁGI EGYESÜLET (BAKI EGYESÜLET)

Cím: 4060 Balmazújváros, Batthyány utca 26.
Elérhetőség: +3652/240-193
www.bakihaz.hu
A szervezet vezetője (vagy) képviselője: Béke Lajos

A Balmazújvárosi Kistérség Alternatív Kulturális Ifjúsági Egyesület, közismertebb nevén a BAKI 1998-ban alakult. Az egyesület ifjúsági tevékenységeinek keretében, olyan népszerű pályázati programokat (“MENŐ-Jövő”, “Kakukkfészek”), rendezvényeket szervez és bonyolít le, melyek a fiatalok százait mozgatják meg hétről-hétre: zenés rendezvények, sport napok megrendezése, előadások, kulturális programok, kiállítások szervezése, ahol tehetséges fiatalok mutatkozhatnak be a nagyközönség előtt.

BAKI Egyesület

“A balmazújvárosi fiatalok második otthona.”

1998-ban bejegyezték a szervezetet, s 2000-ig számtalan rendezvény kötődik a BAKI nevéhez, amit néhány év vegetálás követett. 2005 újabb lépcsőfok a BAKI életében. Radócz Lászlót (Pakyt) megkeresték régi ismerősei – akik ’97-ben a Vadászban jól érezték magukat – azzal, hogy kell a városba a rétegzene. Ekkor egy újabb, nagyobb, lelkesebb csapat jött össze, fiatalok, idősebbek egyaránt, két generáció. Leültünk és megbeszéltük, hogy van ennek jövője, össze tudjuk rakni a dolgokat, sőt, ki is tudjuk bővíteni. Akkor jött az ötlet, hogy kistérségi szinten valósítsunk meg programokat.

A lelkesedés hatalmas volt, természetesen napirendre került a régi probléma is: kell egy hely. A művelődési központba nem tudtunk olyan programokat vinni, amiket itt meg tudunk valósítani, mert ott voltak bizonyos korlátok. Pl. fizetett alkalmazottak voltak, akik azt mondták, hogy a művelődési központ értelemszerűen öt órakor bezár, tehát így nem tudtunk oda olyan programot vinni, ami a fiatalokat érdekli, és amelyek belenyúlnak az éjszakába, legyen ez egy filmklub, egy beszélgetés stb., a koncertről nem is beszélve.

És lett egy hely, a BAKI Ifjúsági Ház, vagy ahogyan sokan ismerik: a BAKI. Ez a Balmazújváros, Batthyány u. 26. szám alatt található, mintegy 180 m2-es épület, egy otthon a közösség számára.

Melyek az eddig megvalósított jelentősebb programok, rendezvények?

Ifjúsági tevékenységeink mellett 2008-tól folyamatosan bonyolítunk a Szociális - és Munkaügyi Minisztérium által támogatott drogprevenciós programokat (Szer-Inted?, Szer-telen Ifjúság), valamint eseti rendezvényeket (party service szolgáltatás) is. Hatékony szerepet vállalunk a munkanélküliség csökkentésében. Egyesületünk munkaerő-piaci tevékenysége hozzájárult egy Balmazújvároson megvalósuló TÁMOP-1.4.1-foglalkoztatási célú programhoz (Tudás a-cél), 2010. novemberi kezdettel pedig “Kapaszkodó” címmel valósítunk meg egy pályázatot, melynek célja az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, valamint a szenvedélybetegséggel küzdő hátrányos helyzetű munkanélküliek felzárkóztatása.

2006 februárjában megnyílt az Ifjúsági Ház. Az első évben úgy tudtunk elindulni, hogy megnyertük a Youth 2000-2006 program keretében pályázatunkat. Az egyesületet és az Ifjúsági Házat a fiatalok megszerették, a szülők – miután megismerték - elfogadták, és elismerték. Itt helyet adtunk egyéni kezdeményezéseknek is, amire jó példa egy diák által szervezett komplett rock gála, ami a Balmazújvároson eddig összeállt és

fellelhető amatőr zenekarokat, rock zenekarokat a jelenlegiekkel összehozta. A plakátozástól kezdve a felvételkészítésig, mindent megszervezett, volt év legjobb dobosa, gitárosa, énekese stb. választás, okleveles elismerés. Tehát egy olyan komplett estét rakott össze ez a tizenéves srác, hogy le a kalappal.

Mit üzenne a hasonló téren dolgozó szervezeteknek? – Mi a „siker” titka?

A „siker” titkaiként főként az összefogást, a kitartást és a tenni akarást említeném meg. Az egyesület nagyon sokat dolgozott azért, hogy egy jól működő, a város lakói számára hasznos és fontos, komplex szolgáltatási rendszert hozzanak létre. Esetünkben a kockázatvállalás, a lehetőség megragadása jelenthetett valami pluszt.

Az egyesület munkáját elismerve 2006 novemberében az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács „Civil Díj az Észak-Alföldi Régió Fejlesztéséért” kitüntetésben részesítette a BAKI Egyesületet a 2006. évi kimagasló fejlesztő tevékenységeiért. 2011-ben pedig Civil Díj - Koppányi István Emlékére díjat kapott a szervezet.

MINDIG VAN MEGÚJULÁS

Nagyrábéra érkezve nem találkoztunk túl sok fiatallal, de aztán megláttuk a kipingált Trabantokat a Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár előtt - mely egyben a szervezet főhadiszállása is - és Balogh Sándornéval folytatott beszélgetésünk során kiderült, mennyivel árnyaltabb, összetettebb a kép.

Mi az egyesület története?

Egyesületünk a helyi fiatalok összefogását ösztönzi. A szervezetekkel, intézményekkel együttműködésben igyekszünk a fiatalok, valamint a lakosság kulturált szórakozását biztosítani. A csoport tagjai különböző érdeklődési körű, 13-25 év közötti, tanuló és dolgozó fiatalok. Közös célunk a közösségi szemlélet erősítése, elsősorban saját korosztályuk részére változatos programok szervezése, az aktivizálható fiatalok bevonása, személyiségük kibontakoztatása.

Nagyrábén már 1965 óta létezik valamilyen ifi klub, kisebb-nagyobb megszakításokkal. 2004 nyarán volt egy olyan szünet, mely lényegében elindította a Barangoló létrehozásához vezető folyamatot. Az érdeklődés a fiatalok részéről megcsappant, ezért a gyerekekkel együtt olyan tevékenységet találtunk ki, mely nemcsak a klubot, de a fiatalok érdeklődését is segíti életben tartani. Létrehoztunk egy modern tánc klubot. Eleinte, néhány alkalomra táncoktatót kellett kérni, de anyagilag sajnos nem tudtunk lépést tartani, ezért fogtam magam és elvégeztem egy tanfolyamot. Ugyaneb-

BARANGOLÓ IFJÚSÁGI ÉS KULTURÁLIS EGYESÜLET (BIKE)

Cím: 4173 Nagyrábé, Rétszentmiklósi u. 2/a.
Elérhetőség: +3654/477-334
E-mail: bike2006@freemail.hu
A szervezet vezetője (vagy) képviselője: Balogh Erika

A szervezet célja olyan programokat biztosítani és szervezni, amelyek megfelelnek a tagok, illetve a település és a kistérségben élő fiatalok érdeklődési körének, és a szabadidő kulturált eltöltését, valamint az egészséges életmódot helyezik előtérbe. A szervezet 2006 óta működik, szorgalmazva a generációk együttműködését, fiatalok érdekképviseletét és közéleti tevékenységeiknek erősítését.

Biztosítani és szervezni olyan, a szabadidő kulturált eltöltését, és az egészséges életmódot szolgáltató programokat, amelyek a tagság, illetve a település és kistérség fiataljai érdeklődési körének megfelelnek. Generációk együttműködésének, a fiatalok érdekképviseleti és közéleti tevékenységeinek erősítése, önszerveződésének segítése. A szervezet alkalmanként közreműködik a Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a Nagyrábéi Baráti Kör és Egyesület programjainak megvalósításában.

BIKE Egyesület

“Mindig van megújulás”

ben az évben volt egy ifjúsági fejlesztő program, és elindítottunk egy felmérést kérdőív formájában. Ez alatt az idő alatt történt egyfajta vérfrissítés, új fiatalok szerveződtek be, régiek mentek el. A debreceni Vincze Béla közösségfejlesztő segítségével találták ki, hogy mit akarnak és azt hogyan is csinálják meg. Elmentek Kékedre, és az ott töltött szakmai munka folytán megalakult a Barangoló, melynek mi is nagyon örültünk, mert mégiscsak jobb, ha a fiatalok együtt vannak, nem szanaszét, mert együtt többet tudnak.

Mi a programjaitok jellegzetessége?

Olyan kulturális programokat szervezünk, melyek találkozási lehetőséget biztosítanak a fiataloknak, a különböző és hasonló érdeklődésű közösségeknek, szervezeteknek. A találkozás alkalmával önmagukat, tevékenységüket bemutathatják, bepillantást nyernek mások tevékenységébe az egymás iránti érdeklődést felkeltve. Ez jó lehetőséget nyújt ismerkedésre, ismeretszerzésre, szélesebb látókörre, tapasztalatcserére, kapcsolatépítésre, kulturált szórakozásra.

A térségünkben 2005-től elindult a kistérségi együttműködés és megalakult a Bihari és Sárréti Kistérségi Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum (BSKIÉF)

több település és az egyesületünk csíráinak aktív részvételével. Azóta is Nagyrábé koordinálja a fórum munkáját. Kezdeményezésünkkel több ifjúsági közösséget ismertünk meg, és lehetőséget biztosítottunk a tapasztalatcserére, közösségépítésre, egymást segítő szakmai munkára, együttműködésre.

Közös pályázati programsorozat keretében az együttműködő közösségekkel a saját településeinken ifjúsági találkozókat, kistérségi programokat szerveztünk/szerveztek a partnerek, és valójában ez a közösen véghezvitt programsorozat indította el a kistérségi együttműködést. A rendezvényeken közelebbről megismertük a többi közösséget. Tagjaink egyben a helyi modern és társastánc csoport tagjai, így a folyamatos próbák, közös fellépések a csoport erősödését, összetartását eredményezték. Más településeken való fellépésekkel ismeretünk, kapcsolatrendszerünk gazdagodott.

Fontosnak tartjuk, hogy minél szélesebb körben alakítsunk ki kapcsolatot, ezáltal a fiatalok és a szervezet elszigetelődését felszámoljuk. A kapcsolatok kiszélesítéséhez vezető utat a kistérségi együttműködésben láttuk. Az együttműködés elindítása, erősítése érdekében tapasztalatszerző utakat szerveztünk több alkalommal a kistérségi együttműködésben részt vevő közösségek bevonásával. Fórumokat, kerekasztal-beszélgetéseket, képzéseket, információs napokat szerveztünk az együttműködés továbbfejlesztése érdekében. Kistérségi, térségi ifjúsági találkozókat rendeztünk évente 2 alkalommal – télen és nyáron, – ahol a csoportok bemutatkozhattak fotókkal, filmekkel és műsorokkal.

BIKE Egyesület

“Mindig van megújulás”

A kistérségi együttműködésünk kiemelt rendezvénye a Szünidei Ifi Party, avagy kistérségi ifjúsági találkozó, 2011 augusztusában a településen 9. alkalommal rendeztük meg a mindenkori fiatalok ötletei, tervei alapján, aktív közreműködésükkel megvalósítva.

Az egyesület másik nagyon fontos rendezvénye a Magyar Kultúra Napján egy Művészeti Találkozó, amely anno még azért indult, mert a modern tánccsoport szeretett volna egy fellépési lehetőséget és tudták, hogy mások is csinálnak ilyeneket. Az lett a neve, hogy „Ilyenek vagyunk”, és az lett a célja, hogy mutassuk be, hogy miket csinálunk, és hogy a felnőtteknek pozitívabb képe legyen a fiatalokról. De ahogy teltek az évek, a tánc mellett megjelent az éneklés, vers- és prózamondás, sőt most már karate is van. Eddig a 8 alkalom során a következő települések közösségei vettek részt rendezvényünkön: Hajdúszovát, Bedő, Váncsod, Biharnagybajom, Karcag, Berettyóújfalu, Püspökladány, Túristvándi, Bakonszeg, Hajdúbagos, Kaba, Hajdúböszörmény, Debrecen, Körösszegapáti, Micske, Martfű, Sárrétudvari, Komádi, Földes. Több településen már megszűnt közben a csoport, ezért keressük az újabb társaságokat. A színvonalas műsorokkal a fiatalok egymásnak és a közönségnek megmutatják, bebizonyítják, hogy a mai

fiatalság értékes, változatos, sokszínű és lendületes. Ez a nyári élmény a további együttműködésre jótékonyan hat. További közös programok csirái kezdődnek nálunk, mely a többi település programjaiban mutatkozik meg. Több településre viszonthívtak: Bedő, Körösszegapáti, Berettyóújfalu, Sárrétudvari, Túristvándi, Karcag, Martfű, Biharnagybajom, Hajdúszovát, Bakonszeg, Micske. A projekt zárásaként a rendrakás utáni napokban közösen megnézzük a fotókat, videót, kiértékeljük a projekt minden részét, és megköszönjük magunknak a végzett munkát. A projektvezetők elkészítik az elszámolásokat.

Nemrég szerveztük meg életünk első önálló Majálisát. Ez volt az első olyan rendezvényünk, mely kizárólag csak a Barangoló kezében volt.

Mesélnél erről bővebben?

Mi találtuk ki, mi akartuk és szerveztük is meg, felnőttek különösebb segítsége nélkül. Már korábban is volt Majális a faluban, de azt még a felnőttekkel közösen bonyolították le a fiatalok. A korábbi rendezvényeket még kisgyerekként élték meg, és ezt már ők akarták megszervezni. A kihívás az volt, hogy pont a Majálist megelőző héten volt a Sárrét Íze Fesztivál. Az összes felnőtt segítő ezzel volt elfoglalva, így a Majális teljes szervezését a fiatalok vállalták magukra. Ők járták körbe a falut támogatókat toborozva, ők állították össze a programokat minden segítség nélkül. Sajnos kevés pénz jött össze, de így is nagyon jó hangulatú volt a program. Szerveztek falufutást, zsákbamacskát – amire az ajándékokat saját maguk gyűjtötték össze –, focibajnokságot, sakkversenyt és vetélkedőt. A vetélkedő annyira sikeres volt, hogy felkérést kaptak arra, hogy az iskolai gyereknapot is a Barangolósok szervezzék meg.

Kiknek szólt a program? Hogyan érték el őket?

Főleg a helyieknek szóltak a programok, de Berettyóújfaluból is érkeztek. A fiatalok interneten, közösségi portálokon hívták össze a barátaikat, ismerőseiket. Meg persze szájról szájra, személyesen hívtak meg mindenkit.

Kik voltak a szervezők?

A szervezésben 15 helyi fiatal vett részt, a program főszervezője a Barangoló Egyesület programszervezője volt, valamint az egyesület mostani vezetője segítette őt.

20 BIKE Egyesület

“Mindig van megújulás”

Hogyan működik a szervezet, hogyan tudjátok azt megoldani, hogy ne álljon le a fejlődés?

Ősszel azt hittem, vége lesz, mert akik, benne voltak, már nem érdeklődtek, ki akartak válni ebből az egészből. Ez főleg a prioritásaik változása miatt történt, egyikük megnősült, másik munkahelyre ment, harmadik gyereket vár. De valahonnan előkerült a friss vér: általános iskolások vagy fiatalabb középiskolások, és most legnagyobb részben ők a Barangolók.

Mi a jövő?

Most egy nagyon érdekes dolog zajlik itt, ugyanis akiket annak idején bevontunk az ifjúsági munkába és szervezetekbe, már a gyerekeiket biztatják, hogy járjanak el a programjainkra, csatlakozzanak a Barangolóhoz, hogy ők is részesüljenek azokban az élményekben, amelyeket szüleik gyerekként átéltek. Sajnos Nagyrábé népessége, mint sok más kisebb településé, csökkenő tendenciát mutat. Ezt kicsit sajnáljuk, de az eddigi tapasztalataink alapján azt mondhatjuk, Nagyrábén a fiatalok mindig akarnak és fognak is csinálni valamit.

Nagyon fontos dolog – a fiatalok fogalmazták meg –, hogy azért szeretik ezt az egyesületet, mert addig nagyon azt érezték, hogy inkább velük csináltatták a felnőttek elképzeléseit. Az meg sosem úgy sül el, mint amikor maguktól, maguknak, magukért fog össze az ifjúság.

ESÉLYT A FIATALOKNAK!

2007 októberében jött létre a dombrádi Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat. Megalakulásuk óta számos jelentős rendezvényt valósítottak meg a fiatalok. A Polgármesteri Hivatal kezdeményezésére vágtak bele a „TÁMOP-5.2.5-08/1-2008-0169 „Esélyt a fiataloknak!" Esélyteremtés a hátrányos helyzetű dombrádi roma és nem roma fiatalok számára" pályázat megírásába, amit sikeresen el is nyertek. A TÁMOP program részleteiről Balogh Emesét és Szabolcsi Brigittát kérdeztük.

Milyen céllal jött létre a DIFI Ház és mi motiválta a megvalósítást?

A megvalósítást az igény motiválta, a környéken nincsen működő ifjúsági információs iroda. Célcsoportunkat a 13-29 év közötti fiatalok alkotják. Kezdeti célunk egy olyan ifjúsági közösségi színtér kialakítása, ahol a fiatalok toleranción és kölcsönös tiszteleten alapuló integráltan együttműködő egységet hozzanak létre.

DIFI INFORMÁCIÓS IRODA

Cím: 4492 Dombrád,
Szabadság tér 2.
Elérhetőség: +3670/770-02-90
www.dombrad.hu
A szervezet képviselője:
Csomós Anett

2007-ben kezdődtek meg Dombrádon az ifjúsági tevékenységek. Megalakult az Ifjúsági Klub, színes programokkal és változatos kikapcsolódási lehetőségekkel. Októberben az iskolák tanulói és a dombrádi fiatalok együttesen megválasztották a helyi Gyermek és Ifjúsági Önkormányzatot, mely egy polgármesterből és hat képviselőből állt. Eddig megvalósított jelentősebb, programok, rendezvények: I. és II. Sportnap; I. és II. Ifjúsági Nap; Katasztrófavédelmi és Bűnmegelőzési Program és Nap; III. és IV. Dombrádi Csülkös Napon való aktív közreműködés; Fotó szakkör; Fotó Kiállítás; Amatőr mozgókép készítő szakkör, valamint az elkészült kisfilmek bemutatása; Egyéni és közösségi kompetenciákat fejlesztő programok; Értékteremtő szabadidős komplex programok.

DIFI Információs Iroda

“Esélyt a fiataloknak!”

Milyen részt vállaltak ebből a fiatalok?

A Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK) tagjai nagymértékben segítették az előkészületeket és a szervezést. A közvélemény-kutatás alanyai pedig a helyi és a környékbeli településeken élő fiatalok voltak.

Milyen visszajelzések érkeztek a fiatalok részéről?

Elnyerte a fiatalok tetszését és kellőképpen fel is keltette az érdeklődésüket. Rengeteg pozitív visszajelzés érkezett, mind az adott programok ideje alatt, mind azt követően. A legvidámabb perceket a közös főzések, csapatépítő játékok, tréningek adták.

Miért volt fontos ez a pályázat a fiataloknak és a településnek?

A különböző programelemek elősegítették a szabadidő hasznos eltöltését, gyorsul a hátrányos helyzetű dombrádi roma és nem roma fiatalok integrációja azáltal, hogy nagy létszámban használják a szolgáltatásokat, részt vesznek a képzéseken, rendezvényeken. Dombrád megtartóereje növekedhet az értékközpontú programok és kompetencia-fejlesztő tevékenységeken keresztül.

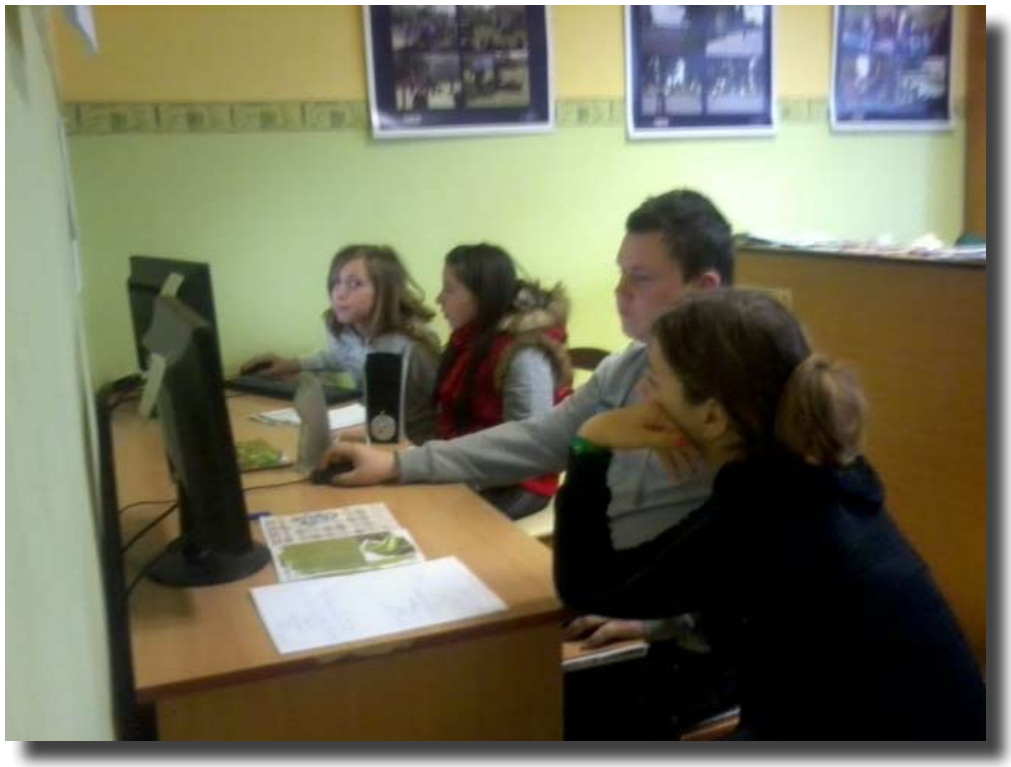

Hogyan tovább?

A projekt keretében 2009. január 1. és 2010. december 31. között kaptunk támogatást, azonban minden egyes eleme fejleszthető, továbbgondolható, különös tekintettel az értékteremtő szabadidős komplex programokra.

A pályázati időszak utáni tapasztalatokról Csomós Anettel, a DIFI Ház jelenlegi munkatársával beszélgettünk. Mióta dolgozol a DIFI Házban és milyen forrásokra tudtok támaszkodni?

2010 októberében kerültem ide, 2010 decemberében lezáródott a TÁMOP pályázat, és azóta semmilyen forrás nem áll rendelkezésre, jelenleg egyedüli munkatársa vagyok a DIFI Háznak. Az önkormányzat fizeti a fenntartási költségeket, programokra pedig folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket.

Önkénteseket sikerült-e bevonni a tevékenységekbe?

Nem, és a korábbi munkatársak sem dolgoztak önkéntesekkel, igazából nem tudom, hogy mi lenne ennek a menete.

Milyen programjaitok vannak?

Igyekszem olyan programokat szervezni, melyek minimális összegegekből megvalósíthatók, a meglévő anyagokat nagyon be kell osztanom, úgyhogy nagyobb eseményekre – pl. ilyen volt a Mikulás, Karácsony, Farsang – készítettünk dekorációkat, olyankor rendszeresen vannak kézműves foglalkozások.

Mi a legnagyobb sikerélményed amióta itt dolgozol?

Márciusban a GYIÖK tagokkal elmentünk a Gyermek- és Ifjúsági találkozóra, Gyöngyösre, én voltam a felnőtt kísérőjük. Nagyon örültem, hogy elmehettünk a találkozóra, mert sem én sem a gyerekek (kivéve a polgármestert) nem voltak még hasonlón.

Kik segítenek neked abban, hogy megvalósítsd a programokat?

Most a GYIÖK-re támaszkodok, nagyon lelkesek, rájuk lehet bízni a feladatokat. Ismerősökre is számíthatok pl. a kézműves foglakozásoknál, vagy legutóbb a hangosításnál segítettek…

…azaz meg is vannak az önkéntesek, aminek sokszor túlmisztifikálják a fogalmát, de ők a te önkénteseid…

Akkor ezt is elmondhatom, egyik legnagyobb sikerélményként, hogy vannak „önkénteseink”, azaz vannak, akikre számíthatok, ami annak köszönhető, hogy ismerjük egymást, megbízunk egymásban.

CÉLCSOPORTBÓL SEGÍTŐVÉ

HAHA EGYESÜLET

Hallgatói szervezetből megyei civil szolgáltató központtá, az elmúlt időszakban pedig az európai baleset-megelőzés magyarországi bástyájává nőtte ki magát a Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület, melynek elnökével, Hamvas Lászlóval beszélgettünk az elmúlt 15 év munkájáról.

Hogyan sikerült egyetemi szervezetből megyei civil szolgáltatóvá válni a HAHA Egyesületnek?

Sok civil szervezethez hasonlóan, mi is egy projekt kapcsán alakultunk: hallgatói vezetőként úgy találtuk, hogy a megnövekedett diáklétszámot nem tudták kiszolgálni az egyetem közösségi terei, így belefogtunk a Lovarda nevű intézmény létrehozásába.

1999-ben nyitotta meg a Lovarda a kapuit, pont erre az időszakra esett az egyetemi integráció előkészítése, amikor az addig elszórt szolgáltatásainkat – például pályaorientációs tanácsadás, rendezvényszervezés, jegyterjesztés – a PONT Szolgáltató

Cím: Debrecen, Egyetem tér 1.
e-mail: hajducivil@gmail.com
web: tanacsadoiroda.hu
szervezet vezetője:
Hamvas László

A Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület immár 16 éve szervez programokat és nyújt szolgáltatásokat a fiatalok és a civil szervezetek számára. A Debreceni Egyetem falai közül kilépve hatókörünk kiterjedt előbb a városra, majd a megyére, a régióra és a Kárpát-medencére, s mára már aktív szereplőivé váltunk Európai Uniós együttműködéseknek is.

Az évek során a célcsoportunk vertikálisan is bővült: a fiatalok és a szervezetek mellett önkormányzatok, állami intézmények, hivatalok is bekerültek. De folyamatosan változott-bővült a tevékenységi paletta is, a rendezvényszervezéstől a tanácsadáson át a képzésig, a pályaorientációtól, közösség-fejlesztésen át a baleset-megelőzésig.

HAHA Egyesület

Célcsoportból segítővé

Központban egységesítettük. Emellett az Egyetemi Élet című lapot is becsatornáztuk, majd később a Friss Rádió műsorstruktúrájában jelentkezünk rendszeresen adással, vagyis az évek során széleskörű hallgatói szolgáltatási rendszert építettünk ki az egyetemen, ami akkor országos szinten is egyedülálló volt.

Ekkor felvetődött, hogy nem egyesületi formában kellene az akkor már újabb klubokkal is kiegészült rendszert működtetni, így jött létre a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft., amely részben a HAHA, részben a Debreceni Egyetem tulajdonában áll. Az egyesület amellett, hogy ebben a munkában azóta is közreműködik, új utakat keresett: mivel folyamatosan részt vettünk szakértőként pályázatok elbírálásában, szolgáltatások működtetésében, fejlesztésében, regionális képzéseken előadóként jelentünk meg, innen jött az ötlet, hogy amikor lehetőség adódott, megpályáztuk a megyei civil szolgáltató központ működtetését, amit hét és fél éven keresztül üzemeltettük.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás, az új források elérése milyen lehetőségeket teremtett az egyesületnek?

Már 1996-ban kapcsolatba kerültünk uniós forrással, mert az a felsőoktatási alap, amiből a Lovarda fejlesztését finanszíroztuk, EU-s és világbanki hitelből jött létre. Az előcsatlakozási alapokból sikerült PHARE-os pályáza-

tot nyerni biztonságos szórakozóhely programra, amit a Lovardában valósítottunk meg, később a civil központ is jó referencia volt ahhoz, hogy HEFOP, TÁMOP pályázatok nyertesei legyünk az évek során. Nemzetközi kapcsolataink révén partnerként az elmúlt években nagy nemzetközi pályázatokba s bekerültünk, ilyen egy Central Europe és a most induló DAPHNE program is.

Önkéntesek évek óta segítik a HAHA munkáját, az EVS programon keresztül külföldre is évente több alkalommal eljutnak. Mióta sikerül aktívan bevonni a fiatalokat?

Bátran mondhatjuk, hogy már a nemzetközi programok előtt mi magunk megszerveztük helyi szinten az önkéntességet, hiszen széleskörű szolgáltatási palettát alakítottunk ki az egyetemen, amelyben lehetetlen lett volna kizárólag főállású alkalmazottakkal dolgozni. Szükség volt arra, hogy a hallgatók is szerephez jussanak, szinte a kezdetektől több tucat önkéntessel dolgoztunk a rendezvényeink során. A számuk akkor nőtt meg, mikor lehetőségünk nyílt a Youth in Action programban pályázatokat beadni. Mindez a mi életünkben 2002 környékén következett be, de utána gyorsan felpörögtek az események: az évek során külföldi szervezetekkel olyan szoros kapcsolatokat alakítottunk ki, hogy évente néhány

alkalommal saját vagy külföldi szervezésben nemzetközi csereprogramokon is részt tudunk venni. Volt olyan év, amikor 5-6-ot koordináltunk.

A baleset-megelőzési munkába az elmúlt néhány évben kapcsolódott be az egyesület, illetve egyre nagyobb szerepet vállal társpályázóként partnerszervezetek munkájának segítésében. Ezek az új utak jelenleg a HAHA előtt?

Az egyesület tagjainak készsége és igénye is van az innovációra, hogy újabb és újabb területeket térképezzünk fel és indítsunk el programokat. Így volt ez a baleset-megelőzés területén, ami teljesen véletlenül alakult: egy Youth in Action programon kerültünk a belga szervezettel kapcsolatba, akiknek ez a fő tevékenységük és pont magyar partnert kerestek. Abban az évben már mi is megszerveztük az Európai Balesetmentes Estet, majd közös roadshowt is rendeztünk. Újabban bekerültünk az Európai Ifjúsági Baleset-megelőzési Konferenciába, itthon együtt dolgozunk a rendőrséggel, tagjai lettünk a megyei baleset-megelőzési bizottságnak. Magyarországon kevesen vállalták fel ezt a nem éppen preferált területet, holott a statisztikák szerint érdemes ezzel foglalkozni, az akcióknak van visszatartó ereje, hatással vannak erre a veszélyeztetett korcsoportra.

Külső kényszer is van arra, hogy változzunk, hisz a 15 év alatt, mióta működünk, mi is kikerültünk az ifjúsági korcsoportból. Létrejöttek a különböző szolgáltatásokra új rendszerek az egyetemen, érdemesebb volt a stafétát átadni azoknak, akik jobban ismerik a hallgatók igényeit, problémáit. Folyamatosan kellett áthelyezni a célterületünket, először a megyére (civil szolgáltatóként), majd a régióra, ahol ifjúsági szolgáltatásokban veszünk részt. Erdélyben és Kárpátalján ottani szervezetek számára támogató munkát folytatunk, átadjuk a tapasztalatunkat, közösen pályázunk források megszerzésére, ami nagyban segíti a munkájukat, előrelépésüket ebben a szektorban.

A világ folyamatosan változik, és ez hatással van a szervezetek munkájára is. Minél jobban tudunk alkalmazkodni ezekhez a változásokhoz, annál sikeresebbek lehetünk.

„Ezért ne féljünk az újtól, mert az jót hozhat nekünk” (Máté Péter)

EGY KIS KÖZÖSSÉG, HA NAGYOT AKAR...

A szajoli Harmónia Szabadidős és Kulturális Egyesület és a Szajoli Fiatalok Közössége egy azon kevés ifjúsági közösségek közül, melyet a helyi fiatalok hoztak létre. Működésük középpontjában ma is a szabadidős programok megszervezése, Szajol község kulturális értékeinek feltárása, ápolása, megőrzése, az egészséges életmód és egészségkultúra fejlesztése áll. És mindez a fiatalokkal. Annak ellenére, hogy a fiatalok egy része már lecserélődött, egy kemény mag mai napig dolgozik, segíti az újonnan jöttek munkáját.

Mesélj kérlek magatokról, mit csináltok itt Szajolon?

Szajolon vagyunk, ez egy körülbelül 4000 fős település, két nagyváros, Szolnok és Törökszentmiklós között helyezkedik el. Ez rányomja a helyi ifjúsági munkára is a bélyegét, mert a két nagyváros elvonja a fiatalokat. 2005-ben alakultunk, 2006-ban volt az első közösségfejlesztő tréningünk, célunk a helyi fiatalok közösséggé kovácso-

HARMÓNIA SZABADIDŐ ÉS KULTURÁLIS KÖZHASZNÚ EGYESÜLET, SZAJOLI FIATALOK KÖZÖSSÉGE

Cím: 5081 Szajol,
Kölcsey Ferenc út 2.
Elérhetőség: +3656/446-047
E-mail: kult1@dunaweb.hu
A szervezet vezetője (vagy) képviselője: Lévainé Rajki Orsolya

Szajol település kis létszáma miatt kevés intézménnyel működik, (Általános Iskola; Óvoda; Háziorvosi Szolgálat; Védőnői Szolgálat) melyek meghatározott szolgáltatásokat tudnak nyújtani lakosainknak. Az itt élők igényei bővültek, az intézmények pályázati lehetőségei csökkentek, ezért néhány szakember úgy döntött, hogy tesz valamit az új szükségletek kielégítésére. Így alakult meg 14 taggal a Harmónia Szabadidő és Kulturális Közhasznú Egyesület 2005. április 14-én. Céljuk a településen és a régióban élő emberek számára tervezett programjaik- és ezáltal az egyesületük- megismertetése, ezzel járulva hozzá az itt élő emberek közösséggé válásához, egészségkultúrájuk növeléséhez, szabadidejük hasznos eltöltéséhez.

Harmónia Szabadidő és Kulturális Közhasznú Egyesület

“Egy kis közösség, ha nagyot akar…”

lása volt. Az évek során többféle programot szerveztünk. A legsikeresebbek a maratoni vetélkedők, legutóbb 750 perces volt, annyi idős most a település. Számos kapcsolatot építettünk ki Egyekkel, Jásziványival, Tizsaszentgyörgyel, Tiszapüspökivel. Van nemzetközi kapcsolatunk a PIHE-vel.

Kik alapították az egyesületet?

Igazából a helyi iskola egyik tanárával kezdtük el a helyi fiatalok összeszerveződését támogatni. Az, hogy van helyi iskola és óvoda, úgy gondoltuk kevés. Készítettünk 7.-8. osztályosok számára egy felmérést. Az eredmény az lett, hogy tényleg van igény helyi ifjúsági életre. Akkor 26 tagunk volt. A mi pártfogásunkkal és pénzügyi segítségünkkel működik a Szajoli Fiatalok Közössége. Az egyesület és az SZFK szinte egy csoport.

Kik a fiatalok, akikkel dolgoztok?

Főleg helyi általános iskolásokkal dolgozunk. Ahogy elkerülnek a fiatalok gimnáziumba, kirepülnek közülünk. Az első generáció most van főiskolán, de úgy gondoljuk, hogy ha valamit tanulnak nálunk, az már nagy eredmény. Nagy erőfeszítéseket tettünk azért, hogy a helyi 16-18 éveseket megfogjuk. Úgy érezzük, néha visszalépünk, de mai napig visszajárnak. Most például tánccsoportot szerveznek maguknak. Az ifjúsági klub múltja amúgy régmúltra tekint vissza. Amióta van közösségi ház, mindig volt ifjúsági klub, úgy tűnik, 5 évente újra feléled. Az első akkori ifjúságsegítő most például az egyesület elnöke.

Mi volt az első komolyabb lépés a fiatalok bevonására?

A felmérés elkészítése után megpályáztuk a Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda által közösségfejlesztésére kiírt pályázatot. Ezt megnyertük, megkerestük azt a 3-4 fiatalt, akire számíthattunk. Én akkor még nem tudtam, mi is ez a közösségfejlesztés, inkább programban gondolkoztam. Mégis azóta a közösségfejlesztések jelentősek voltak az életünkben, azóta már négy közösségfejlesztésen vettünk részt. Minden alkalommal új fiatalokat sikerült bevonni, új színt hoztunk a közösség életébe. Az első közösségfejlesztő folyamat résztvevői még mindig visszajárnak hozzánk. Most azokat a fiatalokat próbáljuk meg elérni, akik leérettségiztek, szakmát tanultak, és itt maradtak Szajolon. Úgy vesszük észre őket nagyobb kihívás mozgósítani.

Hogyan képzeljük el az egyesület és az SZFK hétköznapi életét?

Mivel két nagyváros között vagyunk, így a gimnazisták vagy Törökszentmiklósra vagy Szolnokra járnak be gimnáziumba, nem kollégisták. Így délutánonként – ugyanúgy, mint az általános iskolások - ráérnek. Az SZFK gyűlései péntekenként vannak. Ezeket saját maguknak szervezik. Minden hétre megvan, hogy ki fogja tartani a találkozót, milyen témában.

Milyen jelentősebb programokat szerveztetek eddig?

Eddig megvalósított jelentősebb programok, rendezvények a Nyárköszöntő Gyermeknap, amit évente egyszer szervezünk, maratoni vetélkedők: 6, 12 órás, 745 és 750 perces ezt is évente egyszer szervezzük. Csinálunk tanulmányutat a település testvértelepülésére (Petőfi nyomán Erdélyben 2009, A hagyományőrző Kászon felfedezése 2010). Az egészségügyi hónap programjai vetélkedők, reformkonyha, önismereti tréning, közösségfejlesztő tréningek voltak. Összefogással a zöld környezetért fák, bokrok ültetését vittük véghez. Tiszaparti játéktúrát, kirándulásokat (Parád, Szentendre,Hortobágy) szerveztünk, illetve táboroztunk Tiszaladányban, Túrkevén a jásziványi ifjúsági klub szervezésében. Különböző bálokat, bulikat szervezünk, mint a Pünkösdi bál, Holdfénytúra, Valentin buli, Tök (jó) buli, szülinapi rendezvények (fotókiállítás, Rögtönzések színháza...), drog megelőző előadások, fordított nap.

Harmónia Szabadidő és Kulturális Közhasznú Egyesület

“Egy kis közösség, ha nagyot akar…”

Hogy látod, mit nyerhetnek a fiataljaitok azzal, hogy részt vesznek a helyi közösség életében?

Úgy vettem észre, hogy a mi gyerekeink valahogy mások, mint a többiek. A közös vetélkedők során nem irigyek, figyelnek a kicsikre, a játék öröme számít. A legutóbbi vetélkedőnkön három gimnázium is részt vett. Itt már nem számítottak a pontok sem. Pedig nagy volt a korkülönbség. Figyeltek egymásra. Ezek mellett olyan programokon vehetnek részt, amiről mi fiatal korunkban álmodni sem mertünk. A csoportunk már háromszor volt a Parlamentben. Képzéseken vettek részt, megtanulták hogyan kell felszólalni. Nemzetközi cseréken jártak Belgiumban, Németországban ezzel azt is megtanulták, hogyan kell angolul megszólalni.

Milyen programokat terveztek a jövőben?

Szeretnénk, ha az eddig elért eredményeket fenn tudnánk tartani. Ha meg tudnánk mutatni a helyieknek, hogy igenis vannak értékek itt helyben is. Szeretnénk a nemzetközi kapcsolatainkat továbbfejleszteni. Most két nemzetközi önkéntest szeretnék fogadni az EVS programon keresztül Erdélyből. Ezzel is új értékeket, új gondolkodást hozhatunk. Meg természetesen szeretnénk az eddigi programjainkat megszervezni a fiatalok segítségével, ötleteivel.

Mindig mondják, hogy Szajolon nincs semmi. Akkor menjünk el máshová, és nézzétek meg, hogy ott még ennyi sincs. Nekünk van szép közösségi házunk. Az értékek azok, amiket szeretnénk továbbvinni.

„SZOMSZÉDOM AZ ELLENSÉGEM”

Ha egy 11 hónapos programsorozat nem zárul le azzal, hogy lepecsételtük a számlákat és aláírtuk a beszámolókat és várjuk a hiánypótlásra felszólító leveleket, hanem a közösség továbbgondolja a saját magukban rejlő lehetőségeket és erősségeket, majd elkezdenek a település egészében gondolkodni, akkor olyan hihetetlen eredményeket produkálhatnak, mint amit tettek az encsencsi fiatalok. Az interjúban az ökoturisztikai ifjúsági centrumról és az Utcák harca elnevezésű programról kérdeztük Hornyák Évát, az egyesület vezetőjét.

Mi adta a többfunkciós ökoturisztikai ifjúsági centrum megvalósításának ötletét?

2006-ban az ICEE egy 11 hónapos programsorozatot bonyolított, ennek keretén belül több túrán vettek részt az encsencsi fiatalok. Az egyik ilyen alkalommal Szögligeten, a Szalamandraházban szállt meg a csapat, és az ott töltött idő alatt, bográcsozás közben jött az alapötlet: Milyen jó lenne, ha a mi környékünkön is lenne egy ilyen hely! Az alapötlet bogarat tett néhány aktív környezettudatosan élő fiatal fülébe, és 3 év tervezgetés után végleg kialakult, hogy mit és hogyan kellene csinálni. A fő cél az lett, hogy a centrum működtetésével hosszútávon munkalehetőséget teremtsenek maguknak itt a faluban, elősegítsék a térségben a környezettudatos gondolkodást, illetve kimozdítsák a fiatalokat a számítógép elől.

IFJÚSÁGI CENTRUM ENCSENCS EGYESÜLET

Cím: 4374 Encsencs, Fő u. 31.
Elérhetőség: +3630/5588-987
www.encsencs.hu
A szervezet vezetője:
Hornyák Éva

A 2003-ban alapított Ifjúsági Centrum Encsencs Egyesület (ICEE) legfontosabb alaptevékenysége a helyi ifjúság szabadidő-, sport- és egyéb közösségi programjainak szervezése mellett a természetvédelem és a környezettudatos gondolkodás erősítése. Az egyesület tevékenységei közé tartozik ifjúsági és egyéb lakossági programok (tragacsderbi, sportprogramok, falunap, ulti és pókerbajnokság stb.), túrák szervezése, illetve információs pont vezetése.

Ifjúsági Centrum Encsencs Egyesület

„Szomszédom az ellenségem”

Ki és milyen segítséget nyújtott a pályázatírás, ötletadás, a hivatali út szakaszában?

Az alapötlet a fiataloké volt, a további ötletbővítésbe bekapcsolódott az akkori ifjúsági referens és a polgármester is. A pályázatírásban nagy segítség volt ICEE jelenlegi elnöke (Hornyák Éva) és alelnöke (Kóródi Andris), akik az évek alatt több pályázati projektben vettek részt.

Hol és hogyan képzeltétek el a megvalósítást?

Encsencs külterületén, egy 5,6 hektáros területen kerül kialakításra egy 30 férőhelyes „B” kategóriás ifjúsági szálláshely, illetve kilenc hagyományos és innovatív sporttér (röplabda és lábtenisz pálya, terepíjászat, virtuskodó terület, kötél-kalandpálya, szabadtéri mászófal, airsoft és terepbringa pálya). A beruházás neve: 10 holdas PAGONY, melynek támogatására két pályázatot nyújtottunk be az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében. (egy már nyert, egy pedig elbírálás alatt van). Ha minden jól megy, 2011 augusztusára elkészül a beruházás.

A Pagony megvalósulása még várat magára kicsit, most beszéljünk az „Utcák harca, avagy szomszédom az ellenségem” című programról, melyet 2010 szeptemberében rendeztetek meg.

Az egyesület eddigi közösségi programos pályázatait mindig az egész falu közösségének terveztük. Így történt ez most is. Az alapötlet a falu Rendezési Tervének nézegetéséből adódott, ugyanis valaki felfedezte a térképen, hogy a település két központi utcája teljesen kettészeli a falut. Ebből már adódott a versengés lehetősége: Nézzük meg melyik oldal a legjobb!

Mi volt a célkitűzés, mit vártatok a pályázat megvalósulásától?

A fő cél, mint mindig, az volt, hogy mi, fiatalok jól érezzük magunkat, továbbá, hogy minél több korosztályból minél több helyi lakost tudjunk bevonni a programba, amivel hozzájárulhatunk a falu generációk közötti kapcsolatainak erősítéséhez, ellentétek/feszültségek enyhítéséhez.

Hogyan zajlott a szervezés?

A kétnapos program szervezésében összesen hét fő vett rész. Az első nap programjait Répáshután bonyolítottuk le, majd egy héttel később a falu központjában zajlott a rendezvény. A programban 2x15 fős csapatot terveztünk, melyekben tagjai kötelezően 5 korosztályból kerültek ki. A program finanszírozására 250.000 Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk, emellett Encsencs Község Önkormányzata biztosított hangtechnikai és egyéb eszközöket. Az első nap programja a Tar-kő 905 méteres csúcsának megmászása volt, miközben a csapatok 10 állomást teljesítettek a felfelé vezető úton, melyet leérkezéskor egy kiadós estebéd mellett értékeltünk ki. A második nap Encsencsen, az ifjúsági klub udvarán zajlott, ahol az elmúlt hétvége folytatásaként többféle csapatversenyt szerveztünk (foci, lapcsánka sütés, sorversenyek, kvíz, divatbemutató stb.) Igyekeztünk a falu adottságait kihasználni, így szalmabálákból készítettük a divatbemutató kifutóját, szénakupacban keresték a gyerekek a kinderfigurákat. Az önkormányzat biztosított komoly hangtechnikát, így vezeték nélküli mikrofonnal járkálva közvetítettük a történéseket, így mindenki hallott minden részletet, egyszerre nevettünk minden poénon. Így együtt remek volt minden.

Ifjúsági Centrum Encsencs Egyesület

„Szomszédom az ellenségem”

Hogyan összegeznétek a pályázatot?

Véleményünk szerint a program jó példát mutatott a településünknek és azon kívül is a tartalmas és hasznos szabadidő elöltéséhez. A jövőben is megvalósítandó programnak tartjuk, melyre igényt tart a település is, sőt, jött olyan jelzés is, hogy félévente rendezzük meg az „Utcák harcát”.

A tudatos tervezés és a következetes építkező munka az egyesületben bármilyen eredményt elérhetővé tesz azon fiatalok számára, akik településük egészében gondolkodnak és tesznek munkájuk eredményessége érdekében.

„A BELSŐ ÉLETBŐL SZÜLETETT A GONDOLAT…”

Az egyesület megalakulása óta hangsúlyosan jelen van a régió ifjúsági munkájának életében. Szervezeti életük innovációját egy természetes folyamatnak élik meg, amelynek különleges értékű állomásai vannak. Csatári Emesével és Groska Évával beszélgettünk a mérföldkövekről, az ifjúsági ház teremtéséről, pocolásról, közösségfejlesztésről Kalamáris módra.

Kemény változás volt mikor ide (mostani telephelyetekre) kerültetek?

Igen, a Mustárház elvesztése nagy tragédia volt. Elkezdtük a művelődési ház lépcsője alatt, a „híd alatt” 2002-ben. Onnan mentünk át a Mustárházba 2004-ben. Közreműködtünk a Mustárház pályázatában. Mi vittük a szakmai anyagokat, kerestük az épületet.

Az volt a legnagyobb projekt?

Igen. Ott helyet kaptunk, mert a mi terveink szerint történt az épület felújítása, mi alakíthattuk ki a szolgáltatás rendszerét. Ez egy minőségi lépés volt, mert a közösségi tér funkciójában megerősödhetett, professzionalizálhattuk a szolgáltatásokat.

Ma már új projekteken dolgoztok, az Ötlet program levezetése nagy mérföldkő volt?

Az a program két szempontból nagyon lényeges. Egyrészt nagyon sok szervezetet megismertünk és minket is megismertek. Kinyitotta a kapukat, elmélyültek a kapcsolatok az önkéntes program megjelenésével. Másrészt megtanultuk, hogyan kell

KALAMÁRIS EGYESÜLET

**Cím: 4400 Nyíregyháza,
Széna tér 2. 8/35,
iroda: Deák Ferenc út 44.
Elérhetőség: +3642/311-301,
+3630/684-3501
E-mail: kalamarinfo@gmail.com;
info@kalamarisegyesulet.hu
www.kalamarisegyesulet.hu
Képviselő: Csatári Emese**

A Kalamáris Egyesület 1993-ban alakult azzal a céllal, hogy a megyében működő ifjúsági alkotókörök, művészeti körök érvényesülését segítse. 1998 májusában módosította a közgyűlés az alapszabályt, az egyesület a szervezet közhasznú szervezetként való bejegyzését kérte. Alapvető céljuk hogy a fiatalokat és a velük foglalkozó szakembereket, felnőtteket az őket érintő és érdeklő információkkal lássák el, ifjúsági programokat szervezzenek, elősegítsék ifjúsági közösségek születését.

egy ilyen programot finanszírozni, menedzselni, elszámolni. Egy szigorúbb elvárási rendszer volt a korábbi gyakorlatunknál.

Következő nagy kihívás a Regionális Ifjúsági Fórum megalakítása…

A RIF gyökerei 2002-re nyúlnak vissza, megerősödési idő 2007, tavaly pedig már látszottak az eredmények. Fontos a mintateremtés, hogy vannak kisebb szakmai csoportok, akik közösségi teret működtetnek, vagy nemzetközi programokat csinálnak közösen. Vagy egyáltalán csak csatlakozni akarnak a fórumhoz, annak erős pilléreit megteremtve.

(A Regionális Ifjúsági Fórum sajátos értékeivel külön „gyémántként” is bekerült a kiadványba.)

Meséljetek a közösségfejlesztésetekről!

Miért próbáltatok ilyenre pályázni?

Ma már a pályázat kiírók csak arra kíváncsiak, hogy te milyen keretekbe tudod foglalni, amit ők elvárnak. Ez (Norvég program) meg egy olyan pályázat volt, hogy te kitalálhatsz egy projektet, hogy a te szervezted is fejlődjön. Szerencsére olyan programokat tudtunk összerakni, olyan elemeket építettünk be, amikre büszkék voltunk, vagy meg nem valósított terveink voltak.

Mi adta a pályázat ötletét?

Ezek az ötletelemek benne voltak a mindennapjainkban. Ebbe a pályázatba belefért nagyon sok dolog. Ami még érdekes volt, ami a mi szakmai fejlődésünkhöz hozzájárulhat, a nyomás az önkéntesek részéről: volt a Pocoló Hegyalján és az önkéntesek szerettek volna egy sátrat. Lehetőségünk nyílt arra, hogy azt a programot támogassuk, ami évek óta szinte fillérekből működik, azért, hogy az önkéntesek szabadon tudjanak érvényesülni.

Akkor kellett hozzá tapasztalat, hogy megírjátok a pályázatot…

Én azt érzem, hogy sorsszerűen megy az egyesület élete. Mindig vannak tervek, amihez mindig jött egy forráslehetőség, ráadásul mindig jókor. Lehet, ha ezt a pályázatot 5 évvel ezelőtt írják ki, akkor nem jött volna össze. Lehet, hogy az egyesület és a benne dolgozók életkora is kellett, hogy jól gondolkodjunk. Valahogy úgy összeérünk a dolgokkal. A szervezetnek meg is kell tanulnia, hogy jókor válasszon helyzeteket, jókor döntsön, hogy egy ötletet megvalósítson. Kell a szervezeti önismeret.

Ki volt a kezdeményező csoport?

A belső életből született a gondolat.

Milyen külső és belső problémákkal találkoztatok a szervezés szakaszában?

Mentünk a kis fesztiválokkal faluról falura. Nem tudtuk, hol a kisbolt, honnan lehet vizet hozni, ilyen apró dolgokat, amiket később úgy hidaltunk át, hogy lettek összekötőink.

Az volt a tervünk, hogy kimegyünk fesztiválozni, a fejlesztők megismerkednek a fiatalokkal, a fesztivál a térségnek szól. A fiatalok maguktól akarnak majd részt venni a közösségfejlesztésben. Ez volt az álom. A valóság az volt, hogy nem tudtunk térségi fesztivált csinálni, talán csak egy helyen. Helyi rendezvények lettek, a térségiek nem akartak részt venni, nem értették, hogy mi értelme van. Nem sikerült az érdeklődést felkelteni. Megfordítottuk a technológiát. A fejlesztő emberek megtalálták a gyerekeket, felajánlottuk a lehetőséget pl. az önkormányzatoknak, hogy a pocoló inkább a fiatalok helyi akcióinak ad majd teret, ott felhívhatják magukra a figyelmet.

Másik nagy probléma, hogy nem számoltunk azzal, hogy ilyen nehéz lesz együtt dolgozni az önkéntesekkel. Korábban elmentek Hegyaljára és Pocolót építettek, most jött a lecke, hogy 5-öt kell egymás után csinálni, és szigorúan elszámolni vele. Pl. Dombrádról 4 órát késtünk,

sátrat vertünk 3 óra alatt. Utána kiderült, hogy a babzsákok be vannak zárva, aminek a kulcsa Nyíregyházán van, mert a színpad ott maradt. Emberi tényezős csúszás volt. Egy hétig tudták csinálni Hegyalján nagyon fegyelmezetten, de 5-ször egymás után már nem önkéntes feladat. Ez már munka volt, idegen terepen. De kitartóan végigvitték, időnként kiváló, profi megoldásokkal. Itt jött a missziója a programnak (amit mi se tudtunk, mikor megírtuk, még mikor elszámoltunk sem): a városi underground életből érkezett hosszú hajú, tetovált fiúkat, lányokat elvittük falura, olyan környezetbe, ahol nem ilyen fiatalok voltak, hanem falusi gyerekek. A találkozás nem volt konfliktusmentes. Akkor jöttünk rá, hogy a mi önkénteseink is sokat fejlődnek. Nem csak az önkéntes munka öröme, hanem az önkéntesek fejlődése is megtörténik.

Pocoló egy módszertani ügy lett végül is?

Érdekes, hogy hogyan jött az ötlet. Előző évben voltunk Hegyalján, utána jött, hogy az önkéntesek külön sátrat szeretnének. Sose az volt a lényeg, hogy pocoljanak, hanem legyenek programok, legyen valami üzenete: civil eszmeiség, képet kapjanak az emberek, kreatívkodás, előadások, koncertek. Mellékesen egy olyan hely legyen, ahol vannak fotelek, olvasósarok, lehet pocolni – ez már másodlagos ötlet volt. A lényeg az volt, hogy úgy vannak szolgáltatások, hogy nem muszáj igénybe venni, nem kell az előadóra figyelni, lehet aludni, beszélgetni, sétálgatni. A pocoló nem erőszakolja rád

a programját, és ezt érezteti a látogatóval. Az, amitől módszertan, hogy nem kényszerít, de figyel rád. Volt olyan pocoló, ahol csak zenei program volt, csak zenéltek. Olyan élet volt ott, mint, ami addig sosem. Ott lehetett hagyni a cuccokat, a fesztiválózó fiatalok segítettek, mikor jött a vihar. Van egy olyan kisugárzása a Pocolónak, amit nehéz utánozni.

A Pocoló egy legendává vált Hegyalján, aztán átkerült más környezetbe. Ez is nagy tanulmányi feladat lehetett.

Hegyalján az önkénteseink beolvadtak, ott nem voltak extrémek. Nem emelkedtek annyira ki. Máshol meg virítottak, meg lehetett mondani, ki tartozik hozzánk, kik a helyiek.

A kistelepülések fiataljai, akik a közösségfejlesztésben részt vettek, nem biztos, hogy felfogták vagy érzékelték, hogy a Pocoló milyen szerepet tölt be. Azt gondolom, hogy egy misszió indult el. Olyan gondolatot jelenítettünk meg, ami semmilyen más környezetben nem érheti ott a helyieket. Azt sajnálom, hogy nem láttuk azt, hogy ezt hova tudjuk becsatlakoztatni. Egy olyan programot vittünk végig, amelyben 26 000 km-t tettünk meg Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a Norvég Civil támogatási alap pályázati rendszere segítségével. A program során közösségfejlesztő folyamatok indultak el Balsán, Szamosújlakon, Kölcsén, Tiszacsécsén, Túristvándiban, Csarodán, Gelénesen, Márokpapiban, Nyírderzsen és Nagycserkeszen. A programok alapvető célja volt, hogy a Pocoló Nomád programmal megerősödjön a közösségfejlesztés alatt

összekovácsolódott ifjúsági csoport. Emellett a települések többi fiatalja megérezhette az eredményes együttműködés, kommunikáció élményét. A program teljes költségvetése 71243 Euro volt, mely 6346 Euro értékben kifejezett önkéntes munkát tartalmazott.

Egy különleges, országosan egyedülálló programsorozaton vagytok túl, mit érzel a siker titkának?

Az egyesület fejlődése szempontjából siker volt, sokat tanultunk belőle. Kétségtelen, hogy lehetett volna jobban csinálni. Voltak olyan dolgok, amikkel nem számoltunk. Jelenlegi tapasztalat szerint már tudtunk volna a problémákkal mit kezdeni. Amellett, hogy szervezeti képességeink alakultak, láttuk az erősségeinket, felismertük a gyengeségeinket.

Elfogadták a pályázati elszámolást, van valami utóélete? (emberi kapcsolatok, gondolkodás)

Rengeteget adott az egyesület ismeretségéhez, a pocolósok is feltűnőek voltak. Utóélete, hogy más projektekben is megjelent önállóan a Pocoló. Kölcsével a kapcsolat erősödött, ugyanúgy Szamosújlakkal, Dombráddal. Új ötletek jönnek.

A program során a közösségfejlesztő szakemberek és a Pocoló csapata kb. 26 ezer kilométert tettek meg Szabolcs-Szatmár Bereg megyében. Teljesen váratlan kihívásokkal néztek szembe többször is, sokszor újszerű megoldásokat kellett alkalmazniuk. Ez lehetővé tette, hogy kreativitásukat, kissé irracionális ötleteiket ötvözzék a meglévő tudásukkal, tapasztalataikkal.

„A GYERMEK FEJE NEM EDÉNY, AMIT MEG KELL TÖLTENI, HANEM FÁKLYA, AMIT LÁNGRA KELL LOBBANTANI.”

A Kamasz - Tanya portájához érve egy nagyon rendezett, tágas udvar és egy szépen felújított ház fogad bennünket – természetesen mosolygós fiatalokkal. A szervezet vezetőjével, Tóth Ferencnével beszélgettünk a Kamasz - Tanya új helyének születéséről és az ott zajló tevékenységekről.

Mesélnél nekünk a Kamasz - Tanya régebbi és jelenlegi helyzetéről? Hogyan csöppentetek bele ebbe a szép, tágas épületbe?

Kezdjük, mondjuk „Ádám és Évánál”. Mindig is kis, 60 m^2-es pince vagy alagsori helyiségekben működtünk – tízemeletes bérházak alatt. Ami végül is jó volt, mert bensőséges, de a létszám folyamatosan nőtt, így nagyon nehéz volt már a fiatalokat ott tartani - mármint bent, egyszerre. Amikor pedig kijöttek, mondjuk jó idő esetén – beszélgettek, nevetgéltek, viccelődtek, meg rosszalkodtak –, valahogy a lakók nem tolerálták. Minden volt ez a társaság, csak nem jól nevelt. Amikor egyszerre ott van 30-40 gyerek, akik nem iskolai rendszerben vannak, hanem saját maguk akarnak lenni, nincs szülő, nincs tanár, nincs a kezemben egy ellenőrző, hogy beírjak nekik, kicsikét másképp működik a dolog. Az ott lakó emberek végül is azt mondták, hogy jó ez a tevékenység, tényleg remek, hogy ilyet csinálunk, de nem itt. És ezzel egyetértünk, ezt nem lehet bevinni egy

KAMASZ - TANYA GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI EGYESÜLET

Cím: székhely: 5008 Szolnok, Lechner Ödön u. 2 ,
telephely: 5000 Szolnok, Nyúl u. 2.
Elérhetőség: +3656/220-173, +3620/9-461-30,
kamasztanya@pr.hu,
Weblap: www.kamasztanya.hu
A szervezet vezetője:
Tóth Ferencné

A Kamasz - Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület a Szolnokon élő hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok részére, megelőzésen alapuló komplex szabadidős, reszocializációs, képességfejlesztő és felzárkóztató szolgáltatási rendszert működtet, információk és ismeretanyagok átadásával, annak érdekében, hogy a fiatalok mintákat kapjanak, és életesélyeik növekedjenek.

ilyen lakóépület alá. Főleg úgy, hogyha az ember szakmailag is szeretne fejlődni, hiszen ahhoz más típusú tevékenység is kell, nem pedig az, hogy csak egy helyben üljünk. Kerestük, a lehetőséget, hogy hogyan tovább. Szerencsére az önkormányzattal nagyon-nagyon jó a kapcsolatunk. A főosztályvezető a kocsijába ültetett, és rohangáltunk az önkormányzati ingatlanokhoz, hogy mit lehetne csinálni, hogy lehetne csinálni. Mentek a labdák oda-vissza – szívfájdalmunk volt, hogy hogyan tovább, a lakóknak meg azért, hogy meddig kell még tűrni, a városnak pedig azért, hogy erre szükség van, meg kell oldani a helyzetet. Aztán végre eljutottunk idáig. Ez az épület – ahol most vagyunk – egy használaton kívüli óvoda volt. Azt mondta egyik alkalommal polgármester úr, hogy mi lenne, ha ezt az ingatlant megkapnánk? Újítsuk föl, adnak 4 millió forintot. Nagyon örültem, de még akkor nem tudtam, hogy mennyire borzalmas állapotban van az épület. Tehát ott tartottunk, hogy nesze semmi, fogd meg jól. Az önkormányzat azt mondta, mégiscsak átutalja nekünk ezt a 4 milliót, aztán próbálkozzunk vele valamit csinálni. És akkor megjelent egy pályázat, civil szervezetek infrastruktúrájának fejlesztésére a 2008-as évben, amire azt mondtam, hogy ezt nekünk találták ki. Mert hiszen ez jókor jött, az ingatlan megvolt, ki volt jelölve. Ugye ezeknek a pályázatoknak nagyon rövid a beadási határideje ahhoz képest, amilyen mellékleteket itt produkálni kell. Gondolok arra, hogy legyen meg az önerő, és hogy legyen meg az ingatlan, és ha ez önkormányzati, akkor ehhez közgyűlési határozatnak kell lenni. Szerencsénkre ez mind megvolt, nem kellett ezeket a köröket megfutni. Beadtuk a pályázatot, és 2009 februárjában kiderült, hogy megnyertük. Közel 35 millió forintot, amiből 4 100 000 forint volt az önkormányzatnak az önrésze.

Biztosan nagy változások történtek az új épület adottságai miatt. Melyek ezek?

Nyilvánvalóan egy 234 m2-es épületet sokkal nehezebb fenntartani, mint a régi, 60m2-es helyiséget. Sokkal több a rezsi és lényegesen több munkaerőre van szükség. A kollégáink megváltozott munkaképességűek, így a munkaügyi központ – jelenleg – fizeti a bérüket. Ez nagy könnyebbség

a szervezetnek és a dolgozóknak is nagyon jó. Hasznosnak érzik magukat, hiszen a gyerekekért dolgoznak. Nagyon szeretik. Gyógypedagógussal, szociálpedagógussal, művelődés-szervezővel, család konzulenssel vagyunk megáldva. Jelenleg 16 fő dolgozik nálunk, július 1-jétől szeretnénk 19 főnek munkát adni. Mint mindenkinek, nekünk is bizonytalan a helyzetünk a jogszabályok, támogatások változása miatt. Már 6 éve foglalkozunk fogyatékkal élő fiatalokkal és 2010 áprilisától nappali ellátó intézet lettünk, így normatívát is kapunk. Jelenleg 11 fogyatékos fiatal van nálunk, de szeretnénk, ha 16-17 fő lenne, hiszen így a normatívából gyógymasszőrt, kirándulásokat és több fejlesztést tudnánk nekik biztosítani.

Nagyon jó, hogy nagy az épület, hiszen már nem kell azon aggódnunk, hogy a különböző korosztályok zavarják egymást. Az udvar nagy kincs. A gyerekek élvezik a szabadidős foglalkozásokat, végre olyan sportszereket is elő tudunk venni, amit bent nem lehet használni. És végre van konyhánk is, így tudunk szendvicseket, teát készíteni nekik. Valamint bővült és javult az infrastruktúránk is.

Hogyan fogadta a közvetlen környezet a Kamasz Tanyát?

Amikor épült az új hely, a szomszédok aláírást gyűjtöttek ellenünk, nem akarták, hogy idejöjjünk. Mindenki azt hitte, hogy itt fognak lakni a fiatalok. A szemben lévő házat árulták is, ahogy idejöttünk... Szórólapokat készítettünk a múltunkról és a tevékenységeinkről, így próbáltuk „megnyugtatni” a lakókat. Valamint beszélgettem is a szomszédokkal. Egyikük – egy roma származású férfi – lett a gondnokunk. Ez valamelyest

jót tett az elfogadottságunknak. Volt olyan, aki eljött a nyitórendezvényünkre is. Ma már egyáltalán nincs konfliktus, a fiatalok nem randalíroznak.

Milyen programok, tevékenységek zajlanak itt?

Reggel 7-től este 8-ig vagyunk nyitva. Délelőtt a fogyatékkal élőknek tartunk foglalkozásokat, fejlesztéseket. Délután pedig a hátrányos helyzetűeknek (többségében roma fiatalok) vannak programok. Naponta 40-45, havi szinten 150-200 fős „mag" jár ide.

Sok, látszatra értelmetlen dolog zajlik itt. Csocsózás, kártyázás, stb. Ezek alatt azonban meghatározott témákról beszélgetünk, mint pl. bűnmegelőzés, alkoholizmus, cigaretta, drog, szexualitás. Már megtapasztaltuk, hogy nem lehet órarend szerűen kiírni a foglalkozásokat. Csak így, játék közben működik. Ezek a fiatalok nagyon érettek, bármiről tudunk velük beszélgetni.

Nálunk szerencsére nagyon jól működnek az integrált programok, a fiatalok elfogadják társaikat. Közösséget alkotnak és elmondják magukról, hogy „kamasztanyás vagyok". Boldogak és felszabadultak, ha van feladatuk. Soha nem minősítjük őket, csak dicséretet kapnak.

Vannak állandó programjaink: Mikulás nap, Karácsony, Farsang, melyek integrált programok. És a nemzeti ünnepnapok, melyeket 10 évig a büntetésvégrehajtó intézetben ünnepeltünk, saját műsorral. Most a rendőrséggel tárgyalunk hasonló lehetőségről.

Alkalmanként diszkót, születésnapot, névnapot, gyereknapot tartunk és bográcsozni is szoktunk. Időnként közös kirándulásra, táborozásra is van lehetőség.

Mi nem stigmatizálunk, bárki tiszta lappal indulhat nálunk, hiszen ha nem engedjük be – csak azért, mert a múltja alapján ítéljük meg – folytatja tovább a negatív viselkedést. Ide önszántukból, örömmel jönnek be a fiatalok. Bízunk benne, hogy azáltal, hogy megtapasztalják a közösség értékeit, csökken a bűnözési hajlamuk.

ISKOLAI SZOCIÁLIS MUNKA...

Milyennek látod a fiatalokat és milyen a kapcsolata egyesületeteknek Velük? kérdezem Gesztei Tamást, a Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület vezetőjét a debreceni Ifjúsági Házban, ahol más civil szervezetekhez hasonlóan ez az egyesület is helyet kapott 2011-ben.

Önmaguk keresése, önmegvalósítás, vakmerőség, kíváncsiság, társas kapcsolatok keresése, lázadás, új utak keresése jellemezi a fiatalokat.

Egyesületünk szolgáltatásai a fiatalok felé irányulnak, ugyanakkor fiatal egyetemi hallgatókkal, mint önkéntesekkel dolgozunk, ezért természetes számunkra a folyamatos változás, hiszen az egyetemisták idővel máshova kerülnek el. Erre a folyamatra felkészültünk és a képzéseinket is ennek megfelelően éves rendszerességgel valósítjuk meg. A képzésekre pályázati forrásokat veszünk igénybe. Jelenleg egy iskolai szociális munkaprogramot szervezünk Debrecen általános és középiskoláiban 2011/2012 tanévre, amit szeretnénk azt követően folyamatossá tenni. Ezt szintén egy pályázati program tette lehetővé szervezetünk számára.

KORTÁRSAK AZ EGÉSZSÉGES FIATALOKÉRT EGYESÜLET

A szervezet címe: 4029 Debrecen, Víztorony u. 19.
Elérhetősége: 20/9775-155, kortarsak.debrecen@gmail.com
www.kortarsak.hu
A szervezet vezetője: Gesztelyi Tamás

Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület, képzett kortárssegítő fiatalok kezdeményezésével, 1995. november 25.-én alakult, három felnőtt szakember támogatásával (pszichológus, mentálhigiénikus, gyógypedagógus), akik a szakmai vezetést és koordinálást végzik.

A szervezet küldetése, hogy képzett és tájékozott fiatalok, kortárssegítőként, önkéntes munkával, segítsék és tájékoztassák fiatal társaikat, a mentálhigiéné és a testi egészségmegőrzés területén. Prevenciós programjaikat az iskolában (osztályfőnöki órák, előadás és beszélgetés formájában), iskolai rendezvényeken (diáknapok, iskolai bulik), nyári és szabadidős ifjúsági rendezvényeken, táborokban (országos rendezvények: EFOTT, KOTTA Fesztivál, Vekeri-tó Fesztivál, Gólyatáborok, Kortárs-képző táborok) végzik.

Kortársak az Egészséges Fiatalokért Egyesület

Iskolai szociális munka..

Mi adta a pályázat ötletét?

Az egyesület, a KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) keretében szervezett iskolai munkacsoport több éves munkája során, lehetőséget kapott arra, hogy mélyebben átlássa, közvetlenebbül érzékelhesse az iskolák – gyermek és ifjúságpolitikához kapcsolódó – szükségleteit, és a problémákat. Az ifjúságvédelmi felelősök és a drogügyi koordinátorok visszajelzései alapján egyértelművé vált, hogy jelen helyzetben számos iskola segítségre szorul. Erőforrások híján (hiszen sok iskola nem kapott teljes, vagy fél státuszt sem iskolai szociális munkás alkalmazására), a negatív társadalmi folyamatok gyerekekre gyakorolt hatásával szembeni fellépés akadályokba ütközik.

A további ösztönző tényező volt, hogy a több mint 10 évig működtetett Ifjúsági Lelki-segély Szolgálat tevékenységei során, a szervezet munkatársai megtapasztalták, az egyetemi hallgatók – amennyiben látják egy önkéntes tevékenységben az önfejlesztés, munka-tapasztalatszerzés lehetőségét – szívesen dolgoznak a tanulás mellett heti 4-8 órában humanitárius területen.

Végül, de nem utolsó sorban, egy ilyen modellértékű program kidolgozása és koordinációja fontos kihívás a szervezet szakemberei számára, mely a szervezet hosszú távú szakmai fenntarthatóságának is eleme lehet. A szervezet céljai között kiemelkedő szerepet kap (és kapott korábban is) a jövő mentálhigiénés-szociális szakembereinek képzése.

Mindezeken túl, az ötlet formába öntését jelentősen felgyorsította az a tény, hogy egy olyan intenzív terepgyakorlatos (félév/468 óra) hallgató került a szervezethez 2011 szeptemberében, aki e témakörben írta a szakdolgozatát és képességei, ill. motivációi alapján alkalmas volt az ötlet keretinek kidolgozásában való aktív részvételre, a program indításának koordinálására.

Saját vagy adaptált volt–e az ötlet?

Az iskolán belüli szociális munka már több nagyvárosban is jól szervezett formában működik, azonban még vannak olyan oktatási intézmények, ahol ezt a feladatot a gyermek- és ifjúságvédelmi pedagógus látja el több-keve-

sebb hatékonysággal. Ezért indítottuk útjára az Iskolai Szociális Munka Programot Debrecenben. Az alap ötletet átvettük, az azonban, hogy szakirányban tanuló önkéntes hallgatókkal valósítjuk meg magát a programot, az teljes mértékben a mi ötletünk volt, azaz a debreceni modellre vonatkozik.

Mi volt, a célkitűzés, mit vártok a pályázat megvalósulásától?

A program beindításával az volt a célunk, hogy a fiatalok körében jelentkező mentális és szociális problémákra egy fontos színhelyen, már az iskolában lehessen reagálni. A szociális munkás hallgatók, tevékenységükkel segítséget nyújtanak a fiataloknak, hogy megfelelő segítséget kapjanak problémájuk megoldására.

Gyakori jelenség, hogy a fiatalok nem mernek segítséget kérni, nem mennek el segítő szolgálatokhoz, ezért is fontos, hogy helyben, olyan embertől kérhetnek segítséget, akit már láttak és ismernek az iskolában, ugyanakkor nincsenek tanulmányi függő viszonyban.

Hogyan indult el a program?

Önkénteseink szociális munkás hallgatók, illetve végzett szociális munkások hallgatói státuszban, azok, aki a programot viszik. Az önkéntes iskolai szociális munkás hálózatot a debreceni általános- és középiskolák segítségével alakítottuk ki. Tevékenységünket heti 4 órában, illetve egyéni megállapodás szerint végezzük. A szociális munkások tevékenységük megkezdése előtt egy szakmai felkészítésen vesznek részt, amelynek célja egy olyan szakmai csapatépítés, mely lehetővé teszi a későbbi esetmegbeszélő csoportok hatékony működését. A felkészítésen a hallgatók megismerkedhetnek a debreceni észlelő- és jelzőrendszer tagjaival, tevékenységeivel, ezzel szeretnénk elérni azt, hogy a problémák felismerése időben történjék meg, s hatékony problémamegoldás valósulhasson meg. Továbbá a felkészítés része egy önismereti, kommunikációfejlesztő tréning. A programban részt vevő önkénteseknek havi rendszerességgel szupervíziót és esetmegbeszélést tartunk szakemberek bevonásával. Az önkéntesek számára a tárgyi eszközöket a Csomópont Drogprevenciós Információs Iroda biztosítja, szakmai támogatást a Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és

Esélyegyenlőségi Központja (DEMEK), A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Szociológia és Szociálpolitika Tanszéke, valamint a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) nyújt.

Milyen hozadéka lehet e programnak?

Véleményünk szerint nagyban megkönnyíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szakemberek munkáját az önkéntes iskolai szociális munkás tevékenysége, amely a szakemberek közötti együttműködés erősítésére irányul, így például esetkonferencia összehívásában tud közreműködni. Továbbá minden olyan tevékenységben részt tud venni, amely a kompetencia határainak megfelelő.

Önkénteseink számára az önkéntes munkavégzés nagyon jó lehetőség arra, hogy az elméleti tudás mellett szakmai tapasztalatot is szerezzenek, s mindemellett jó gyakorlati lehetőség is.

Az önkéntes lehetőség nagyon jó alkalom a kapcsolati hálók építésére, a kompetencia határok megismerésére. Szakmai segítségnyújtást, koordinációt kapnak önkénteseink tevékenységeik végzése során. Tevékenységüket igazoljuk, referencialevelet kapnak.

A program egyediségével egy új színfoltot varázsoltunk az iskolákba. Jó kapcsolat alakult ki a segítő szervezetek és az iskolák között.

A résztvevő fiatalok is pozitív tapasztalatokat szereztek azon a területen, hogy problémáikkal tudnak kihez fordulni, nem maradnak egyedül. Tetszett nekik a csoportos beszélgetős alkalmak, pl. a „Csak Csajok”, „Beszéljünk Bármiről”, ezeken az alkalmakon olyan témákról volt szó, ami őket aktuálisan érdekli.

Mi a „siker” titka? Mit üzennél, a hasonló téren dolgozó, szervezeteknek?
Szerintem a siker titka az, hogy e program és bármely más program egy szakmai tevékenység, ahol nemcsak a célcsoport kap hatékony segítséget, hanem a benne résztvevő önkéntesek is szakmai tapasztalatot szereznek és pozitívan fejlődik személyiségük és a szervezet tudása is gyarapodik. Eddigi munkánk során, az esetek többségében, akkor jelentkeztek és vettek részt az önkéntesek, amikor szakmai tapasztalatot és gyakorlatot szereztek.
Mindenki jól érzi magát egy jó hangulatú szakmai csapatban!

„LE KELL ÜLNI A LÉPCSŐRE VELÜK BESZÉLGETNI.”

A – számunkra eddig ismeretlen – leveleki Teleházhoz érve örömmel láttuk a sok nyüzsgő, lelkes fiatalt, akik éppen munkálkodtak valamin. Jó volt látni az elégedettséget az arcukon, a csillogást a szemükben. A Teleház történetéről, az itt zajló programokról és az ifjúsági mun-káról beszélgettünk Mudri Imrével, a Leveleki Ifjúságért Egyesület elnökével és kolléganőjével, Darai Dórával.

Hogy kezdődött, honnan jött a Teleház ötlete?

Hiszek abban, hogy elméletben sok mindent meg lehet tanulni az ifjúsági munkáról, de nagyon sokat számít a tapasztalat is. Mikor elkezdtük, akkor még mi se tudtuk, hogy mit hogyan. 2000-ben pályáztunk Teleházra Leveleken. Támogatást nyertünk számítógépre, és így tudtuk a művházat kinyitni. Magam is abba az irányba vittem, hogy minél tovább legyen nyitva, reggel nyolctól este kilencig. Mikor idekerültem,

LEVELEKI IFJÚSÁGÉRT EGYESÜLET

Cím: Levelek, Ady Endre út 1.
Telefonszám: +3642/249-098
A szervezet vezetője: Mudri Imre

A Leveleki Ifjúságért Egyesületet 2005 - ben alakult országos hatáskörű szervezetként. Az egyesület célja, hogy elsősorban a helyi és kistérségi fiatalok esélyeit, identitását erősítse. Ehhez programokat szerveznek, és naprakész tudással látják el fiataljaikat. Ennek keretében közösségi, művelődést biztosító, oktató és népszerűsítő programokat nyújtanak. Lehetőségeket biztosítanak a fiatalok részére, hogy életkörülményeiket, esélyeiket hosszú távon javítsák, ezzel településük megtartó erejét, kistérségükhöz és településükhöz való ragaszkodásukat is erősítik. Támogatják az önszerveződéssel megalakuló ifjúsági csoportokat, azok tevékenységeit.

akkor még csak az épület könyvtár része működött. Ott dolgoztam én, de nem éreztem magam olyan munkakörben, amivel meg lennék elégedve, mivel nem volt olyan szervezet, amely befogadta volna azokat a gyerekeket, akik iskola után az utcán lógtak vagy adott esetben a kocsmában töltötték a szabadidejüket. A fiataloknak teret kell adni és nagyon sok helyen nem tudnak ezzel az üggyel mit kezdeni. Az önkormányzat akkori vezetőjével beszélgettünk a lehetőségekről. Sikerült megoldást találnunk, így 2001. augusztus 4-én megnyitottuk a Teleházat. Onnantól kezdve szépen elindult a fiatalok összekovácsolása.

Később egyesületet alapítottatok. Mesélnél erről?

Kezdetben a fiatalok csak számítógépes játékokra használták a gépeket. Nagyon élvezték, hogy a hálózatban együtt tudtak játszani. Természetesen nem örültünk annak, hogy csak erre használják a gépeket. A fiatalok értettek a hangtechnikához, ennek köszönhetően be tudtunk kapcsolódni a település rendezvényeibe. Egészen 2005-ig segítettünk a falunapokon, anyák napján, nőnapokon... Van olyan kollégám, aki 15 évesen került ide. Időközben hallottunk szervezetektől, hogy pályáznak és ez nekünk is megtetszett. 17 taggal leültünk és egyesületet alapítottunk azzal a céllal, hogy minden hasznos törekvést meg tudjunk valósítani, valamint működési költségre is tudjunk támogatást szerezni. Ekkor adtunk be egy TÁMOP-os pályázatot, amit szerencsére meg is nyertünk. A támogatásnak köszönhetően meg tudtunk valósítani egy egyéves programot és meg tudtuk venni a hozzá szükséges eszközöket, amiket addig csak kölcsönöztünk. Szinte a programok egymást érték, alig volt szünet köztük. A fiatalok sokkal aktívabbak lettek. Itt maradtak és ma már ötven taggal büszkélkedhetünk.

Hogy fogadja a település?

Most már abszolút pozitívan. Eleinte kaptunk hideget és meleget is egyaránt, de ma már igénylik, így fontosnak érezzük magunkat.

Mindezeket főiskolán tanultad?

Ezt nem tanították főiskolán. A felsőoktatásban a gyakorlatra nagyon kevés hangsúlyt fektetnek. Amit én megtanultam, azokat mind tapasztalat útján szereztem. Voltak negatív élmények is, nem ment minden egyszerűen itt sem. Volt olyan, hogy ifjúsági referensi pályázatot írtunk, amit a fiatalok nem úgy fogadtak, ahogy mi

azt reméltük. Majd háromszor nyertünk Új Magyarország Vidékfejlesztési Program pályázatot (működési, kistérségi segítségnyújtási, úthenger). Közép-nyírségi vidékfejlesztési címmel 19 település fogott össze és egyik évben mindet mi valósítottuk meg. Ez itt Leveleken volt, erre is büszkék vagyunk. Most, akik itt vannak, mind az ötvenen fiatal, önkéntesek. A zárórendezvényen mindenben segítenek. Most már a konferálást is át tudom adni. Emellett az arcfestésben és a hangosításban is segítettek. Mindez megerősített minket abban, hogy fontosak vagyunk. Ehhez sok időnek kellett eltelnie.

Mesélnél arról, hogy milyen együttműködéseket sikerült megvalósítanotok?

2010 októberében a helyi önkormányzattal egy négy évre szóló megállapodást írtunk alá. Székhelyként a művházba vagyunk bejegyezve. Fontos nekünk, hogy ezt az önkormányzat megerősítette. Nem vagyunk önállóak, de szabad kezet kapunk közművelődést ellátó dolgokban. A felújítás lehetősége is benne van a levegőben. Most nagyon hideg az épület, mert csak cserépkályhával tudunk fűteni, de szerencsére október elsejétől új arculatot kap a ház.

Mit érzel gyémántnak szakmai tanácsadóként, Dóra?

Két éve foglalkozok fiatalokkal, de ilyen csapathoz még nem volt szerencsém. Nagyon sokat tanultam. Fontosnak tartom, hogy be kell hozni a fiatalokat és bent is kell tartani őket. Nyáron más időszámítás van, utána suli, a lelkesedést fenn kell tartani. Fantasztikus az, hogy így bent tudtuk őket tartani a programban.

Mit tanultatok a programok megvalósítása során?

Túlterveztük a fiatalok szabadidejét. Picit intenzívre ütemeztük. Főleg nyár végén éreztük, hogy a különórák és az iskolakezdés idejére nem szabad tréningeket tervezni. Az új programban már figyeltünk arra, hogy az ütemezés ne legyen ennyire intenzív. Ifjúsági tanyát terveztünk padokkal, ernyőkkel és graffiti fallal. Emellett álmodtunk egy digitális táblát, amin képújság menne. Ezt is kitermelte az úthenger program.

Leveleki Ifjúságért Egyesület

„Le kell ülni a lépcsőre velük beszélgetni.”

Menetközben kiderült, hogy sokan közülük jól rajzolnak vagy írnak, illetve néhányan zenekart is csináltak. Mi bátorítjuk őket, mindig elmondjuk, hogy tőletek működik, ti vagytok a célcsoport.

Összegzésként beszélnél az ifjúsági munkáról?

Nyitni kell a fiatalok felé, nem szabad szűk keretek között, hanem fiatalosan kell gondolkodni, át kell hidalni a korkülönbséget. Mi is fiatalokat vontunk be az ifjúsági munkába. Több a kapcsolódási pont, így jobban működik az egész. Partneri viszonyként kezeljük a célcsoportot. Nem éreztetjük, hogy én vagyok az idősebb. Emellett tájékoztatókat tartunk a szülőknek is és elmondjuk, hogy jó helyen vannak a gyerekeik. Próbáljuk a szülőket is bevonni a programokba. Például az egészséghetünkre jöttek szülők is. Hangsúlyt fektettünk arra is, hogy a gyerekek a szülőkkel együtt legyenek. Ugyanúgy az idősekkel is „együtt vagyunk”, hetente nekik is van rendezvényük. Képzelj el egy programon 50 fiatalt 8-10 nyugdíjassal. Ők is visszafiatalodtak.

Miért nem tudtunk eddig rólatok?

Amikor indult, akkor még sok konferenciára jártam. Egyszer csak belemerültünk a programokba, ritkultak a konferenciák, illetve kevesebbre mentem el. Egyszer csak megteltem vele, a mások jó élményeiből jöttem rá, hogy itt kell csinálni, minden itt fog eldőlni. Kaparja mindenki a gesztenyéjét. Te se adnád csak úgy. Amikor pályázatot írsz, elég keserves. Vannak sajnos kudarcok is. Fontosabbnak tartom, hogy a helyiekkel történjen minden. Ha lesz itt egy konferencia, annak örülök, büszke vagyok rá, de ehhez én így állok. Nem nagyképű titkolózás, csak én erre nem fordítok figyelmet.

Fontos, hogy az ő nyelvükön igyekszünk hozzájuk szólni. „Le kell ülni a lépcsőre velük beszélgetni”. Ehhez köztük kell lenni, köztük kell élni.

AZ ÁLOM MEGVALÓSULT

Debrecenben a Simonffy utca 21-ben nem csak a Rocksuli tanórái zajlanak. A Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület teret ad számos más tevékenységnek is. A szervezet életében a legutóbbi öt évben bekövetkezett változásokról, programokról és az önkéntességről beszélgettünk Vincze Bélával, az egyesület vezetőjével.

Milyen tevékenységek folynak a jelenlegi helyeteken?

A közösségi házunk amellett, hogy teret ad a Rocksulinak, befogad speciális igényű csoportokat, például kerekesszékeseket és szubkulturális közösségeket, például a Sub Rádiót. A közösségi tér mellett található itt fazekas műhely, nemezművesszövőműhely, grafikai- és szitaműhely és egy stúdió is. Emellett teret ad a R.Ö.N.K. (Rocksulis Önkéntes Klub) tevékenységének is.

Hogy született a R.Ö.N.K.?

Az elmúlt húsz év során sok önkéntes segítette és segíti a mai napig is az egyesület munkáját. Ahogy egyre több és több önkéntes lett, magától értetődött a

MÁS-MOZAIK SZOCIOKULTURÁLIS EGYESÜLET

Cím: 4024 Debrecen,
Piac utca 28/B
Elérhetőség: +3630/933-07-75
E-mail: masmozaik@gmail.com
www.rocksuli.hu
A szervezet vezetője: Vincze Béla

A Más-Mozaik Egyesület 1989-ben alakult, Debrecen egyik első civil szervezeteként. Az egyik legismertebb tevékenysége, a Rocksuli mellett még kézműves és szitanyomó műhelyet, hangstúdiót működtet, valamint számos képzést és fejlesztést végez az ifjúságsegítés területén. 2009-től az egyesület szárnyai alatt működik a Rocksulis Önkéntes Klub, a R.Ö.N.K. is.

Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület

Az álom megvalósult

csapattá válás, az önszerveződés. Így 2009 februárjában az akkori önkéntesekkel elutaztunk Bárándra egy kis csapatépítésre és közös ötletelésre. Ekkor alakult meg hivatalosan a Rocksulis Önkéntes Klub, melynek tagjai az elmúlt két év során képessé váltak arra, hogy megfogalmazzák igényeiket, forrást teremtsenek rá és magvalósítsák azokat.

Kik alkotják a R.Ö.N.K.-öt?

A R.Ö.N.K. rocksulis tanárokból és növendékekből áll. Népszerűségét mi sem bizonyítja jobban annál, hogy egyre több és több fiatal szeretne csatlakozni a csoporthoz. Időközben az Európai Önkéntes Szolgálat keretében is jöttek önkéntesek az egyesülethez Hollandiából, Romániából és Szerbiából. A Romániából érkezett önkéntesünknek annyira megtetszett a légkör és az itt zajló tevékenység, hogy a szerződése lejárta után is köztünk maradt.

Mi a célja a csoportnak?

Célja az, hogy a Rocksuli minél jobban és színesebben működjön és a kis közösségi terünk egyre érdekesebb legyen az oda látogatók számára. Emellett fontos, hogy a fiatalok megismerjék a programjainkat és általa az önkéntes munkát is.

Miért jó, ha van egy tudatosan működő önkéntes csoport a közösségben?

A Fiatalok Lendületben Program támogatásával elindult a Felkelő Nap Háza programsorozat, mely tartalmaz havonta két koncertet, egy filmklubot, egy teaházat és egy kiállítást. Külön rendezvénnyel készülnek a gyereknapra, a karácsonyra és a farsangra. Az önkéntesek emellett segítettek a Kelet-Underground Tehetségkutató szervezésében és lebonyolításában is, illetve részt vettek az Amber is the colour nemzetközi szemináriumokon és sok fiatalnak lehetősége nyílt arra, hogy külföldön is képviselhesse az egyesületet.

Idén a Fiatalok Lendületben Program támogatásával képzéseket szerveztek saját maguknak, amelyeken a R.Ö.N.K. aktív fiataljai betekintést nyerhettek a pályázatírásba és megtanulhatták, hogyan működhetnek együtt a fogyatékkal élőkkel. Emellett kézműveskedtek, elsajátították a kosárfonás, a kötélverés, a nemezelés és az agyagozás alapjait. Kezdetben nekünk kellett segítenünk az önkéntesek munkáját, de ez mára megfordult, ma már

ők segítik a nagyobb közösséget.

Miért jó ez egy önkéntesnek?

Hitelesebb, ha ők maguk beszélnek erről:
„Rengeteget tanulok, jól érzem magam, jó a zene, mindig lehet egy jót dumálni, és felvidulni. Szegényebb lenne az életem, ha nem csöppenek bele ebbe a „más", és nagyon „mozaikos" világba. Sokat köszönhetek a Rocksulinak, melyek nem tárgyak, hanem szellemi, lelki értékek, barátok, egy mosoly, egy ölelés és a zene, ami szívből szól." (Osváth Rita)

„Sok emberrel találkozom, akik megkérdőjelezik az önkéntes munka értelmét, hasznát. Nekik üzenem, hogy nincs még egy ilyen hely, ahol ennyit tanultam, tapasztaltam volna, nem is beszélve az önmegvalósításról és az életre szóló barátságokról." (Udvarhelyi Blanka)

„Miért vagyok a Rocksuli önkéntese? A válasz egyszerű: az elmúlt öt év alatt olyan emberi értékekkel, tapasztalatokkal, élményekkel és kapcsolatokkal gazdagodtam, melyek által teljesebbé vált az életem." (Seres Dóra)

„Sok mindenben kipróbálhattam magam az önkénteskedés során, nagyon sok jó tapasztalatot szereztem, és rosszat is egyaránt, melyekből viszont rengeteget tanultam. Sokat is változtam a körülöttem lévő emberek hatására. Szerintem jó irányba. És nagyon sok értékes dologgal lettem gazdagabb. Köszönöm!" (Maczó Nikolett)

„Az évek alatt nagyon sok értékes embert ismertem meg, nagyon fontos barátságokat kötöttem, és mindemellett egy olyan közegben lehetek, ahol mindenki imádja azt, amit csinál és sokszor a nehézségek ellenére is időt és energiát nem spórolva dolgozik egy közös célért. Sok olyan élményben volt részem, amelyekből mindig erőt lehet meríteni, ezért remélem, még sokáig együtt marad ez a jó kis társaság." (Zabán Tamás)

„...ez a suli nemcsak annyit jelent, hogy elmegyek gitárórára, hanem egy olyan közösséget, ahol mindig fogad egy kedves szó vagy mosoly..." (Pesti Viktória)

„Ahhoz képest, hogy én csak dobolni szerettem volna megtanulni, jól belecsöppentem ebbe a számomra teljesen új világba. Nem bántam meg, sőt, ma már el sem tudnám képzelni enélkül az életem." (Györki Szilvia)

Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület

Az álom megvalósult

Melyek a további célok?

2011 szeptemberétől költözött az egyesületünk új helyre. Igaz, hogy ez volt a tízedik költözésünk huszonegy év alatt, de még ifjúsági házban nem éltünk. Be kell laknunk a teret, el kell fogadtatnunk és meg kell szerettetnünk magunkat a környék lakóival. Ehhez az első feladatunk az, hogy közösségi felmérést készítsünk, melyből kiderülnek az ott élők igényei, vágyai és az együttműködési lehetőségek. Emellett szeptember elejére szervezzük a Tolerancia fesztivál névre hallgató rendezvényünket, melynek teljes lebonyolítását az önkéntesek végzik és megtapasztalhatják egy nagyobb közösségért, a városért végzett munka örömét.

Kilenc költözés és huszonegy év bolyongás után végre hazatalált az egyesület, megteremtve annak lehetőségét, hogy a két évtizedes közösségi munka tapasztalatait közkinccsé tegye.

VÉLEMÉNYFORMÁLÓK

A Mustárház mint Ifjúsági Információs és Tanácsadó Központ, ellátja annak minden funkcióját, azaz vannak tanácsadások, információnyújtás, öntevékeny csoportokat támogatnak, pl. van hagyományőrző klub, íjász klub, gyermek tánc, felnőtt tánc, nyelvi klub. Nemzetközi programokba is szívesen bekapcsolódnak, az Európai Önkéntes Szolgálat keretében külföldi fiatalokkal dolgoznak együtt, nemzetközi ifjúsági kezdeményezésekben, ifjúsági csereprogramokban vesznek részt szervezőként és résztvevőként egyaránt. A diákpolgármesteri iroda működését támogatják, hiszen a városi önkormányzat 2008 óta az összes ifjúsági önkormányzati feladatot a Mustárház munkatársaira bízta. A Mustárház Ifjúsági Média Központként is működik, ami egyedülálló Európában, és amire nagyon büszkék. Erről beszélgettünk a médiafelelőssel, Györfi Zsuzsával, a NYIL főszerkesztőjével.

Mesélj kérlek az Ifjúsági Média Központ történetéről!

A Nyíregyházi Ifjúsági Lap (NYIL), ami 2006 óta folyamatosan megjelenik – most már országos, nemzetközi kiadásokkal is – illetve a rádió is fiatalok, önkéntesek kezdeményezésére jött létre. Amikor 2006. január 1-től az egyesület megkapta a jogot, hogy a Mustárházat vezesse, megtöltse programokkal, akkor közvélemény kutatást készítettünk a nyíregyházi fiatalok között, hogy mi az, amit csinálni szeretnétek, mire van szükségük, amiért szívesen tennének is valamit. Ők azt mondták, hogy a média

MUSTÁRHÁZ IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ IRODA KULTURÁLIS ÉLETÉRT KÖZHASZNÚ EGYESÜLET

Cím: 4400 Nyíregyháza, Szent István utca 20.
Telefonszám: +3642/400-344
info@mustrathaz.hu
www.mustarhaz.hu
Az egyesület elnöke: Rácz Tímea

A Kulturális Életért Közhasznú Egyesület 2006 januárja óta működteti a Mustárház Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodát. A Mustárház azzal a céllal jött létre, hogy segítse a városban élő, tanuló fiatalok informálódását és tanulását, értékes szabadidős lehetőséget, szórakozási alternatívát nyújtson számukra, támogassa önszerveződő csoportok létrejöttét és működését, részt vegyen a helyi fiatalok közösségi életének formálásában

területén szeretnének valamit alkotni, tévézni, rádiózni szeretnének. Nos, 2006-ban még nem volt erre lehetőség, ezért az ő javaslatukra megegyeztünk abban, hogy egyelőre csináljunk egy városi diákújságot, így született meg a NYIL, ami ingyenesen eljut mindenhova, fiatalok szerkesztik és fiataloknak írnak benne. Közben frekvenciára is pályáztunk, hogy rádió is legyen, közben képződtünk és ötleteket gyűjtöttünk. 2007. november 25-én indult el a Mustár FM, amibe hatalmas erővel vetettük bele magunkat. Azt hinné az ember, hogy a fiatalok zenei műsorban gondolkodtak, de nem. Az ötletelésben 50 fiatal vett részt, de a kulturális programok lettek a nyerők, szinte mindenki színházi magazint akart készíteni, interjúzni a

Móricz Zsigmond színház színészeivel, de volt, aki határon túli magazint szeretett volna csinálni. Nagyon színesen indult a műsorstruktúra, és az is bizonyítja, hogy az alapokat jól raktuk le, hogy azóta sem nagyon változott. Hiába lettünk közben 24 órásak, hiába készítünk azóta hétről-hétre 30 műsort saját gyártásban, de van legalább 10 műsorunk, ami a kezdetektől fut. Imádjuk, és soha nem mondanánk le egyetlen szeletéről sem, próbálunk egyedit és színvonalasat alkotni. Ezt a Szociális és Munkaügyi Minisztérium is elismerte 2009-ben egy mintaprojekt díjjal, amire nagyon büszkék vagyunk.

Miért jó ez a fiataloknak, akik veletek dolgoznak?

Nem csak rádiózunk, hanem azok az önkéntesek akik itt vannak, egy kulturális média műhelyt hoztak létre, ami nem csak a műsorkészítést jelenti,

vagy hogy egymást tanítják, képezik, véleményt cserélnek, gondolatébresztő vitákat hoznak létre, hanem a Mustárház nekik ezért cserébe a képzés és a tanulás lehetőségét adja. Táborokat szervezünk nekik, ahol komoly szakemberekkel találkozhatnak, mellette ott van egy kis kommunikációs és csapatépítő tréning is. Eljuttatjuk őket ingyenesen külföldre, hisz pályázatokban veszünk részt és a szükséges önerőt, azt mindig odaadjuk ezekhez az utakhoz. Eljutnak olyan szakmai konferenciákra, ahová 17-18 évesen nem sokan tudnak eljutni. Ez egy olyan nyitott út lett számukra, ami a pályaválasztásukban is segíti őket.

Hogyan éritek el a fiatalokat, és hogy lesznek belőlük önkéntesek?

Kezdetben még nekünk kellet az önkéntesek után rohangálni, toborozni. Jelenleg erre nincs szükség, mert 5 éve foglalkozunk médiával és most már tudnak rólunk a fiatalok. Egymást hozzák, és ez a hatékony, mert csak úgy működik igazán, ha már az önkéntesség előtt tisztában van vele az illető, hogy komoly tanulási folyamatban kell részt vennie. Persze ez nem iskolarendszerű dolgot jelent, de bizony be kell csatlakozni egy stábhoz, meg kell tanulni az alapokat, át kell venni az egész szerkesztőségnek a ritmusát, és ez az, amit ha valaki nem tudatosan vállal, akkor annyi időt elvesz tőle, hogy teljesen érthető az, hogy más területen próbálja ki magát. Aki nem marad nálunk, mert rájön, hogy a média nem az ő területe, annak is segítünk.

Mustárház Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda Kulturális Életért Közhasznú Egyesület

Milyen forrásokból tudtok gazdálkodni?

Programokra és az Ifjúsági Média Központ üzemeltetésére elsősorban a Fiatalok Lendületben Program pályázataiból, de vannak Nemzeti Civil Alaptól és Nemzeti Hírközlési Hatóságtól nyert pályázataink is.

Milyen terveitek vannak a közeljövőben?

Dolgozunk az olasz – magyar - angol nyelvű NYIL -on, és készülünk a három napos nyári egyetemre, ami Beregszászon lesz. A mi nagy célunk ezekkel a programokkal, hogy megmutassuk a fiataloknak és az ifjúsági szakembereknek, hogy a tömegkommunikáció egy eszköz, amivel élni kell, amit meg kell tanulni használni, mert a jövő abban van. Hiába akarjuk elismertetni pl. az ifjúsági munka szakmát addig, amíg nem látja senki, hogy mi történik. Az a legalább 500 fiatal, aki megfordult itt a kezünk alatt, ezzel már tisztában van, hogy mennyire fontos tenni és látszani. Azt látjuk, hogy az igényt kell tudatosítani, és utána lehet a tettek mezejére lépni. Most az a célunk, hogy ebben kicsit katalizátor szerepet játsszunk, és hogy hintsük nem csak Magyarországon, hanem nemzetközi programjaink révén, más európai civil szervezeteknél is, hogy kommunikáljanak...

... és hogyan lehet másképp kommunikálni, mint a fiatalokon keresztül, ha őket tanítjuk meg erre.

ÜVEGHÁZBAN A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

A Nyíribronyi Ifjúsági Egyesület rövid fennállása során máris igen jelenetős szerepet tölt be a község életében, hiszen a mindennapi közhasznú működése mellett jelentős beruházásokat is megvalósított az elmúlt időszakban. Ezekről beszélgettünk az egyesület vezetőjével, Jaczina Csabával.

Elmesélnéd néhány szóban, hogyan alakultatok meg?

Az egyesület 2006-ban alakult. 2004-ben kerültem ide, egyik feladatom volt az önkormányzatnál pályázatok elkészítése, valamint segélyeket is osztottam. Hátrányos helyzetű fiatalokkal is találkoztam így. Létrejött egy társaság, a helyi fiatal értelmiség egy része, tanárok, közgazdászok. Ennek a kis csapatnak a fejéből pattant ki az ötlet, hogy csináljunk valamit.

NYIFE NYÍRIBRONYI IFJÚSÁGI EGYESÜLET

Cím: 4535 Nyíribrony,
Dózsa György út 3.
Elérhetőség:
Telefon/fax: 06/42 550 000
Info@nyife.hu
www.nyife.hu
A szervezet vezetője :
Jaczina Csaba

A NYIFE Nyíribronyi Ifjúsági Egyesület 2006. decemberében alakult 22 alapító taggal. A klubdélutánokon, közös főzések-sütések alkalmával foglalkozunk a fiatalokat leginkább érintő és érdeklő témákkal, mint továbbtanulási lehetőségek, család, munka, betegségek, ...stb. Oktató - és szórakoztató filmvetítéseket, közös főzéseket, szalonnasütéseket szervezünk. Az önkormányzattal történő megállapodás alapján az egyesületünk gondoskodik a következőkben a „falunap" megszervezéséről, amely nemcsak a fiatal réteget érinti, hanem a Nyíribrony községben élő összes lakost, tehát a gyermekektől egészen az időskorúakig. A rendezvényen a népi kultúra megismertetése mellett a környezettudatos életmód népszerűsítése kiemelt jelentőséget kap

NYIFE Nyíribronyi Ifjúsági Egyesület

Üvegházban a környezettudatosság

Az első év az bulizgatós év volt. Próbálgattuk az egyesület dolgait magunkénak tekinteni. A következő évben elkezdtünk pályázni. Először kicsiben, az NCA keretein belül 150.000 Ft – 200.000 Ft-ot nyertünk – ezekből írogattunk 4-5-öt egy évben, így 600.000 Ft-ot nyertünk. Nagyon sokan a közszférában dolgoztak már ekkor. Sok ember került kapcsolatba pályázat-írással. Mindenki a kapcsolatait használta fel, nekem az önkormányzattal volt ilyen, tekintve, hogy ott dolgozom. Így mertünk egy nagyobb projektbe belevágni. A településen alapvető probléma, hogy nincs munka, a fiatalok elvándorolnak. Célunk volt a település ifjúságmegtartó erejének növelése. Talán ennél is fontosabb volt, hogy vannak olyan emberek, akik nem mobilisak, gyerek van, illetve az öregek, akik szintén nem akarnak elmenni. Ezt a két célcsoporot megcélozva csináltuk meg ezt a projektet, ami még most is nagy falat. Ezért bevontunk mindenkit, akit tudunk, munkaügyi központot, más szervezeteket. Így jött létre az üvegház projekt.

Ilyen fontos partnerrel, mint a munkaügyi központ hogyan alakítottatok ki kapcsolatot?

Az önkormányzaton keresztül. Nagyon tetszett nekik az általunk kitalált ötlet, és illeszkedett is az ő egyik pályázatukhoz. Mi vállaltuk képzés lebonyolítását a projektben, a munkaügyinek TÁMOP-ból volt forrása, ebből finanszírozták a képzéseket. Az önkormányzat közvetített közöttünk. Az első évben 20 főt képeztünk ki, ezek közül 2 főt foglalkoztattunk a projekt kezdetétől. Amellett döntöttünk, hogy zöldség-gyümölcsöt fogunk termeszteni a projekt során. Földünk volt hozzá, tehát ez egy hatalmas előny volt számunkra. Költségvetését tekintve a legnagyobb az üvegház költsége. A projekt hivatalos címe „Műveljük kertjeinket" volt. A pályázatnak köszönhetően megerősödött az egyesület, fejlődött az infrastruktúránk, kialakult egy olyan csapat, akik tudtak együtt dolgozni.

Volt a pályázatnak valamilyen utóélete?

A pályázat adott egy olyan lökést, hogy további pályázatokat csináljunk. Egyrészt megvolt az önbizalom, másrészről pedig a referencia, így bele mertünk vágni. Ezzel a projekttel generáltunk új projekteket. Az üvegházat energiatudatos eszközökkel egészítettük ki: napelemeket, esővízgyűjtő rendszert, kazánt szereltünk fel. Komplett mintaberuházás lett. Munkahelyteremtő és energiatakarékos. Először a Norvég Alaphoz pályáztunk, a cél a zöldhulladék felhasználása és komposztálása volt,

ezért komposztládát osztogattunk a faluban. Ezek mind nyertes pályázatok. Látványos programunk volt még az iskola belső felújítása is. Azt is mi koordináltuk.

Hány nyertes projektetek volt?

Első volt az Üvegház program, majd jött a folytatása a Norvég Alap támogatásával, 9 millió forintot nyertünk rá. A program célja a környezettudatosság elmélyítése volt. Az üvegházat napelemmel szereltük fel, esővízgyűjtő rendszert alakítottunk ki, az összegyűlt hulladékot komposztáltuk. Egy KEOP-os pályázatban pedig a komposztálást népszerűsítettük az egész faluban. 8,8 millió forint támogatást nyertünk, ennek a progamnak a keretében osztottuk szét a faluban a komposztáló ládákat. Leader támogatásból falunapot szerveztünk, valamint a saját infrastruktúránkat is fejlesztettük. Jelenleg egy nagyszabású TÁMOP-os pályázat eredményét várjuk, ami nyári táboroztatásról szól. Eleinte a program csak Nyíribronnyal indult, de csatlakoztak mások is. Akik nem voltak aktívak, azok kimaradoztak és helyette jöttek napkori, nyírbogdányi fiatalok. Nevünket is változtatni kívánjuk Nyírségi Ifjúsági Egyesületre.

Mitől gyémánt szerinted?

Általában az önkormányzatok pályáznak. A civilek a környéken nem ennyire aktívak és tevékenyek. Ez a mi szellemi termékünk. Sok akarást és befektetést igényelt az elmúlt néhány év, ez még egy munkahely. Mivel humán erőforrásra csak pályázati forrásból tudunk támogatást szerezni, így csak főállás mellett lehet csinálni.

Mi a település véleménye, milyen az elfogadottság?

Mindenki tud rólunk, összekapcsolnak minket a pályázatokkal. Támogatottságunk jó, de sajnos van olyan, aki politikai csatározásba von be minket, holott az egyesület természetesen teljesen független. Akik tagok, azok büszkék, magukénak érzik a projektet. Behozták a saját elképzeléseiket, tapasztalataikat.

Ritka az, hogy egy kis településnek sikerül sok forrást nyerni és ilyen tartalmas projektek jönnek létre.

OKKAL ÉS MÁSOKKAL

A hajdúnánási Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület tevékenységi köre állandóan bővült az elmúlt években. Az egyik legfontosabb vállalásukról, az ifjúsági ház működtetéséről és az odáig megtett útról, valamint jelentősebb programjaikról Szabó Istvánnal, az egyesület titkárával beszélgettünk.

Hogy lett egy megüresedett moziból ifjúsági ház? Mesélnél a kezdetekről?

Az Okkal-Másokkal Egyesület 1998-ban jött létre egyetemista, főiskolás és dolgozó fiatalokból. Az alakulás apropója az ifjúságot érintő problémakör felszámolása volt; megszűnt egy korábbi koncerthely, viszont a koncertekre való igény megmaradt. Ekkor merült fel az a gondolat, hogy egy egyesületet kellene létrehozni, amely nemcsak koncerteket szervezhet, hanem sok más programot is megvalósíthat a kultúra és az ifjúsági munka területén. A fő probléma az volt, hogy ebben az időszakban nem volt a programok megvalósításához megfelelő helyszín. A változás 2000-ben következett be, amikor megüresedett a mozi épülete.

OKKAL-MÁS-OKKAL IFJÚSÁGI EGYESÜLET

Cím: 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 16.
Elérhetőség: +3652/381-620, www.okmasok.hu
A szervezet vezetője: dr. Dráviczky Gyöngyi

Az Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesületet 1998-ban vállalkozó szellemű hajdúnánási fiatalok alapították a helyi ifjúsági közélet formálása céljából. Tagjainak száma 20 fő, önkéntesek, külső segítők száma 10-15 fő. A korosztály összetétele 16-33 év között van. Arra törekednek, hogy városuk kulturális sokszínűségéhez hozzájáruljanak, társadalmi értékeit gazdagabbá tegyék. Programjaikkal minden korosztályt megtalálnak.

OKKAL-MÁS-OKKAL IFJÚSÁGI EGYESÜLET

Okkal-Más-Okkal Ifjúsági Egyesület

Okkal és másokkal

Az egyesület történelmének évei során jelentős változásokon ment keresztül, több fejlődési szakaszt élt meg. Az első jelentős szakasz (1998-2000) a tanulásról szólt, arról, hogy miképpen tud a szervezet “lábra állni”. Meg kellett tanulni, mi is az a civil szervezet. Az útkeresés szakasza akkor zárult le, amikor a mozi megüresedett épületéből Ifjúsági Házat kellett formálni. A tanulás ennek a szakasznak is alapvető jellemvonása maradt, hiszen lett egy hely, amit meg kellett tölteni élettel, működtetni kellett.

2003-ban újabb fordulat következett a teleházas pályázat elnyerésével, innentől az egyesület már nem csak a helyi fiataloknak szervezett programokat, hanem sokkal szélesebb körnek nyújtott szolgáltatásokat. Közben az igények is egyre nőttek és szerencsére a lehetőségek tárháza is bővült.

2007-ben sikerpályára állt a szervezet, a megüresedett mozi megtelt élettel, az épület átalakult, kívül-belül felújításra került. A felújítás Európai Uniós forrásból valósult meg.

Hogyan szedtétek össze az ifjúsági ház működtetéséhez szükséges tudást?

Azt szokták mondani, hogy az élet megtanít, ha elkezdjük csinálni. Ezt nem nagyon tanultuk sehol. A mindennapi munka és a tapasztalás útján, a min-

dennapi kapcsolatokból jöttek az információk. Így tanultuk meg, hogy hogyan kell egy vállalkozóval leülni tárgyalni, hogyan kell nem pályázati forrásból támogatást szerezni. Eleinte rengeteg városi forrást tudtunk felhasználni. Helyi vállalkozók, fiatalok segítették a munkánkat. Ezek után elkezdtünk pályázni: először regionális források, minisztériumi források, utána bejött az NCA, egy-két külföldi kisebb pályázat, mint a Fiatalok Lendületben Program. Majd utána rájöttünk arra, hogy nem biztos, hogy minden pályázatot nekünk kell megírni, meg kell tanulnunk partnerségben, közösen együttműködni másokkal. Ebben nagy szerepe volt a Regionális Ifjúsági Fórum magjának. Ha csak információval, csak közös projekttel is, de tudtuk egymás tevékenységét segíteni. Egy olyan rendszerben, ahol nekünk napi szinten biztosítani kell a munkát, ott ezek a háttérkapcsolatok sosincsenek előtérbe hozva, de a mindennapi működést ez segítette elő.

Ez védjegyetek is lett, hogy tudatosan építettétek a kapcsolatokat.

Ez lehet kívülről így tűnt. Azokkal működtünk együtt, akikkel jól éreztük magunkat, plusz voltak esetlegesen közös kapcsolódási pontok. Nem érdekházasságok voltak, semmiféleképpen nem. Velük szívesen tartottuk a kapcsolatot, hamarabb volt meg a közös együttlét, aztán jöttek a közös források, közös gondolkozások.

Milyen szolgáltatásokat nyújtotok az embereknek?

Nem csak az ifjúságot, de a felnőtt lakosságot is elérjük olyan szolgáltatásokkal, melyek hasznosak. Sok közüzemi szolgáltató eltűnt a városból, így az ügyintézés nehézkessé vált, megfelelő információ hiányában pedig többszöri utazást igényelt Debrecenbe. Az információk általunk való összegyűjtése viszont nagy segítséget jelent a városban élő embereknek. Az elmúlt időkben mindig volt valami olyan cél, amely az egyesület körül dolgozó embereket közös gondolkodásra késztette. Ennek következtében sok kis közösség jött létre az egyesület mentén. A siker sok munkával járt, amihez hozzá tartozott a konfliktusok felvállalása is.

A feladat-ellátási szerződésnek köszönhetően, melyet az önkormányzattal kötöttünk, lehetőség van a feladatokra koncentrálni, és nem a napi túlélésért való küzdés a cél. Jól meg tudtuk becsülni a költségeinket, melyhez megfelelő mennyiségű - igaz sok apró - pályázati forrást tudtunk előteremteni. A humán erőforrás pedig olyan kincs, amivel jól kell gazdálkodni, hiszen az a korosztály, amely működtetni képes a szervezetet, átmeneti életszakaszát éli, utat és helyet keres magának. Ennek következménye, hogy a diplomás fiatalok elmennek a városból. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy városunkban a helyi ifjúságot célzó stratégia

részeként elsősorban a gyerek-korosztállyal kezdtek el foglalkozni, kevesebb energia jut a középiskolás korosztályra, mely rövid vagy középtávon utánpótlást jelenthetne.

Mesélnél, hogyan hoztátok tető alá ezt a feladat-ellátási szerződést?

Mi azt kértük az önkormányzattól, hogy a szakmai munkánkhoz nyújtson egyfajta háttér fix támogatást, biztonságot, hogy ne azon kelljen agyalni, hogy honnan fogjuk kifizetni a rezsit, az egy-két szakmai vezető bérköltségét. A további működtetést már mi szerveztük meg, mi találtunk rá forrást.

Mesénél az egyesület körül zajló önkéntes munkáról?

Az elején az önkéntesség úgy nézett ki, hogy nagyon sok tagja volt az egyesületnek. A fiatalokat (kb. 18 – 25 év) sikerült az egyesület köré csoportosítani. Ők nagyon sokat segítettek. Ahogy öregedtünk, elkerültek nagyon sokan a városból. Döntés előtt álltunk, hogy bevonjuk azokat a fiatalokat, akiket már nem ismerünk személyesen, akik más környezetben mozognak, másképp élik meg a dolgokat, vagy megmarad az a tízen pár ember, és rájuk építve külsősöket vonunk be? Az utóbbi megoldás mellett tettük le a voksot. A külsős fiatalokat inkább élménypedagógiai dolgokba vontuk be, amit élveznek. Így találtunk új projekteket. Rájöttünk, hogy jók a helyi források, de a külföldi források adnák az igazi kiugrási lehetőséget. Elég erősnek találtuk magunkat, hogy egy Uniós programot megpályázzunk, hogy ennek segítségével ifjúsági csoportokat generáljunk, ifjúsági szolgáltatást nyújtsunk helyi, hátrányos helyzetű fiatalok számára. Így pályáztuk meg a TAMOP-5.2.5-ös ifjúsági integrációs programot.

Ha erről a pályázatról beszélünk, mi volt a fő gondolat, amivel segíteni tudjátok az integrációt?

Eleinte nem éreztük magunkat elég erősnek az Uniós támogatásokra. Amikor kijött ez a kategória, akkor úgy láttuk, ha erre a kategóriára nem pályázunk, akkor semmire. Úgy gondoltuk, hogy abból kellene kiindulni, hogy két lábon kellene állni a programnak. Egyrészt az egyéni fejlesztést szerettük volna támogatni, másrészt úgy éreztük, hogy ha összezárunk hátrányos helyzetű fiatalokat, attól még szeparálva vannak a világban. Olyan közösségi programokat akartunk szervezni, amelyek segítségével – annak ellenére, hogy egyéni fejlesztés folyamatába kerülnek be – kapcsolatokat tudnak kiépíteni a többi fiatallal. Ezek közösségi alkalmak, koncertek, nemzetközi napok, színházi esték lettek volna. Főleg tematikus napok. A pályázat során az egyéni fejlesztést támogatták, a közösségi programokat viszont kevésbé. Úgy alakítottuk át a programot, hogy bár egyénre szabottan, de közösségi közegben végezzük el azt. Volt játékbarlang, kirándulások, újság.

Beszélnél az újságról?

A program májusban indult, eleinte nekünk is fel kellett építeni a csapatot, aki a program adminisztrációt ellátja. Ahogy elkezdtünk építkezni, a fiatalok elérhetővé váltak szórólapokkal, személyes beszélgetésekkel. Lett egy 22-23 fős csapat, akiket kimondottan az újság vonzott. Valakit csak a fényképezés érdekelt, valakit csak az írás. Ifjúsági témakörben érdekelt újságot akartak megalkotni. Az újság témáit a fiatalok választották, nem szóltunk bele a témákba. Ennek a hátránya az volt, hogy csak olyan témák kerültek be, amik a szerkesztők érdeklődési körébe tartozott, és ez nem minden fiatalt ért el. Ez 11 hónapig működött, volt mellette egy internetes oldal is. Az újságíró gárda egy idő után megjelent a közösségi programok igényével.

Van valami utóélete a programnak?

Bizonyos programelemek rendszeresen futnak, az újságírók tartják a kapcsolatot, a honlap – bár kisebb hévvel – folyamatosan működik. Nagy tanulság, hogy még a mai napig kérdezik, hogy mikor jöjjenek össze. Ahhoz kellett volna eljuttatni őket, hogy saját magukat is meg tudják szervezni. Ennek a programnak a második részét is megpróbáljuk elnyerni. Az új pályázatban már a közösségre helyezzük a hangsúlyt. Ebből a programból létrejött négy közösség, akik tartják a kapcsolatot. Az új

programban 8-8 közösséget szeretnénk támogatni Szabolcs és Bihar megyében. A közösségeket olyan kompetenciákhoz szeretnénk segíteni, hogy saját magukat meg tudják szervezni, ne mindig azt várják, hogy valaki megmondja, mit kell csinálni.

Ez a program jövőképe. Az ifjúsági ház jövőképe hogy alakul?

Az ifjúsági ház rendszere kialakult 2008-ra. Ami fontos, hogy ezt a fenntarthatóságot lehessen megújítani. Most már az épülettel vannak újabb kihívásaink. Az épület adottságai miatt vannak olyan programok, amiket nem tudunk oda bevinni. A ház nyitott, kis közösségek használják, nyugdíjasoktól a fiatalokig. Nincsenek mega rendezvények. Ha valaki szeretne valamit csinálni, akkor szeretnénk ezeket a csoportokat segíteni, támogatni, hadd csinálhassák, amit szeretnének.

IFJÚSÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEKÉRT A RÉGIÓNKBAN

Mi végre az együttműködés regionális szinten, ha konkurenciának érezzük egymás szervezeteinek működését? Túlnövünk-e önmagunk érdekein, találunk-e olyan pontokat, gondolatokat, melyek az együttműködés lehetőségeit hordozzák magukban? Csatári Emese, a Regionális Ifjúsági Fórum létrehozója cáfolja kétkedésünket és erősíti gondolatainkat az együttműködés fontosságában.

Milyen céllal jött létre, mióta működik a RIF? Kik alapították?

A szervezetek felismerték azt, hogy céljaik elérése érdekében más szervezetekkel való közös gondolkodás, célmeghatározás és a feladatok végrehajtása hatékonyabbá teszi munkájukat. Ennek a felismerésnek az eredményeként fontos a szervezetek számára az, hogy a mindennapi munkájukat érintő kérdésekben közös álláspontjaikat egységesen képviselni tudják, ezért alakította néhány kistérségi ifjúsági képviselet az Észak-alföldi Regionális Fórumot (továbbiakban RIF) 2004-ben.

A Kalamáris Egyesület a RIF megalakításában kezdettől fogva részt vesz a hajdúnánási Okkal-Más-Okkal Ifjúsági egyesülettel közösen. A Kalamáris Egyesület a pályázatok lebonyolítója.

A Nemzeti Civil Alapprogram Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma támogatásával valósítottunk meg már két programot is.

REGIONÁLIS IFJÚSÁGI FÓRUM

Elérhetőségek:
+36 30/684-35-01
E-mail:
regionalisifjusagiforum@gmail.com

A hálózat vezetője:
Csatári Emese

A 2004-ben alakult Regionális Ifjúsági Fórum civil ifjúsági együttműködési formák által életre hívott információs, érdekképviseleti szervezet, befogadva az informális ifjúsági közösségeket is.

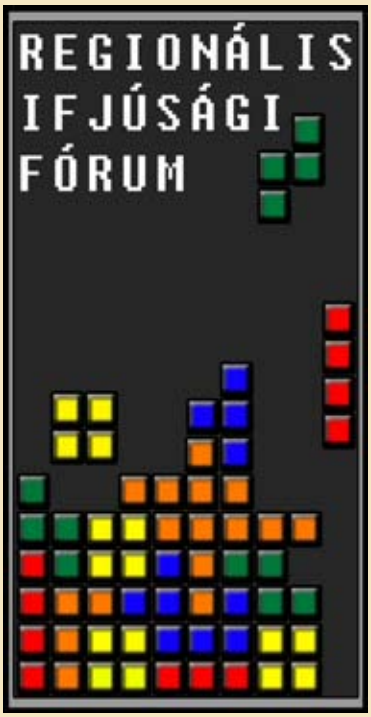

Regionális Ifjúsági Fórum

Ifjúsági együttműködésekért a régiónkban

A hálózat célcsoportja és eredményei?

A partnerséget, az együttműködést nem a mesterséges földrajzi lehatárolás, hanem a valós érdemi kapcsolatok, célok generálják.

A RIF nagy eredménye, hogy 2004 őszétől az Észak-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács munkájában tanácskozási joggal vehet részt a RIF mindenkori ügyvivője.

2008-ban indult az a programunk, ami korábbi tevékenységeink eredményeire épült. Az NCA által támogatott program egyik fő célja, hogy felmérje a régióban az ifjúsági szervezetek működő, rejtett, látens hálózatát. A hálózati térkép elemzése után megkerestük a kulcspozícióban lévő szervezeteket, és azok képviselői számára találkozókat, valamint képzést szerveztünk pozíciójuk tudatossá tétele érdekében.

Hogyan formálódott, fejlődött tovább a fórum?

Tevékenységünk az Észak-alföldi régió szervezeteit célozza. Az információcsere, az informális találkozók, a közös projektek, közös pályázatok igénye fogalmazódott meg elsőként a szervezetek részéről, amikor az alakulás szándékával megkerestük a kistérségeket.

A Kalamáris, az Okkal-Más-Okkal, a FIX Egyesület, a HAHA Egyesület, a Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület, a Hang-Kép Egyesület az, mely a közös stratégiában rögzített és felvállalt feladatokból oroszlánrészt vállalt eddig. Ezek a szervezetek munkájuk, kapcsolataik, kulcspozíciójuk révén olyan szerepbe kerültek az elmúlt években, ami garantálta, hogy a program eredményei hatással lesznek a kisebb ifjúsági szervezetekre, azok képviselőire.

Milyen céljaitok vannak a jövőbeli működtetésre vonatkozóan, milyen eszközökkel akarjátok ezeket megvalósítani?

Célunk a már kialakult együttműködéseket tovább erősíteni, elsősorban a már szorosan együttműködő szervezetek között. Valamint további új tagokat bevonni a munkába, és velük is megtalálni a hasznos információk cseréjének módját.

Stratégiánk szerint a helyi, régiós ügyek mellett elsősorban az országos

ifjúsági szervezeteket érintő döntések előkészítésében veszünk részt. Erősíteni kívánjuk ezt a szerepet, elsősorban személyes jelenléttel (konferenciák, képzések stb.).

Miben látjátok a hálózat jövőjét?

A hálózat jövője az információáramlás és a közös projektek mentén alakul. Azok a szervezetek, akik igénylik ezeket az elemeket, akik a közös összejövetelekből tudnak töltekezni, keresni fogják a találkozási lehetőségeket egymással.

Például:

1. VIA – azaz Volunteering in Action: nemzetközi partnerség építő projekt a RIF-ben együttműködő négy debreceni ifjúsági közösség szervezésében. 5 ország 10 szervezete közösen vizsgálta az önkéntesség helyzetét szerte Európában, nemzetközi hálózat kialakítása indult el, mely egy hosszú távú együttműködésen alapuló, átlátható és a fiatal önkéntesek számára is biztonságos rendszert biztosít. A debreceni szervezők a RIF nemzetközi munkacsoportját hozták létre, egy konzorciumi megállapodás keretében rögzítették közös hazai és nemzetközi céljaikat.

2. Ifjúsági közösségi tereket működtetők hálózata: a régiónkból 9 település ifjúsági közösségeinek képviselői vettek részt egy közös képzéssorozaton, melyben a közösségi terek fenntarthatóságát tanulmányozták. A résztvevők RIF munkacsoportot alapítottak az ifjúsági terek fenntarthatóságáért.

Miért jó nekünk a RIF?
„ … A fórum szimpatikus sajátossága, hogy a létrejötte óta eltelt időszak alatt sem alakult ki semmiféle belső szervezeti hierarchiája, amely számunkra azt jelenti, hogy sok formális érdekvédelmi szervezettől eltérően itt az egyenlőség alapján cselekvő résztvevőket ténylegesen a közös cselekvés és a közösségi érdekek érvényesítésének elérése mozgatja. …” (Szabó István, Okkal-Másokkal Ifjúsági Egyesület - RIF Tagszervezeti vezető)

GENERÁCIÓK ÖSSZEFOGÁSA

Az egyesületek általában pályázati pénzekből finanszírozzák működésüket, tevékenységüket. Vannak azonban olyan egyesületek, akik pályázatok nélkül is képesek fenntartani egy jól működő szervezetet. Ezek egyike az „Ifi Zóna" Sényői Ifjúságért Egyesület.

A szervezet mindennapjairól, programjairól Szabó Csillával, az egyesület vezetőjével beszélgettünk.

Mikor és honnan jött az egyesület megalapításának ötlete?

2001 decemberében alakult meg az egyesület azzal a céllal, hogy a település fiataljainak szórakozási, kulturális, sport lehetőségeit, életkörülményeit javítsa, hogy a szabadidejüket tartalmasan, hasznosan tudják eltölteni. Szerettük volna, ha a településen élő fiatalok részt vennének kulturális rendezvényeken, programokon. Ezen kívül feladatunknak éreztük, hogy az alkotmányban szereplő gyermek és ifjúságot

„IFI ZÓNA" SÉNYŐI IFJÚSÁGÉRT EGYESÜLET

Cím: Sényő,
Kossuth u. 33. Kúria épülete
Elérhetőség: +3642/531-029,
+3630/777-90-88
A szervezet képviselője:
Szabó Csilla

Az egyesület, ahogy neve jelzi, elsősorban a térség és a település fiataljainak, szórakozási, kulturális és sport lehetőségeinek, életkörülményeinek javítását, az ifjúsági- és gyermekcsoportok összefogását, érdekeik képviseletét, szabadidejük tartalmas és hasznos eltöltését tekinti legfőbb céljának, elősegítve ezzel az ifjúság önszerveződését.

„IFI ZÓNA” Sényői Ifjúságért Egyesület

Generációk összefogása

érintő jogokat és kötelességeket megismerhessék, és érvényre juttassák, ha az szükséges. Az egyesületet 20 taggal indítottuk, ez a létszám szerencsére mára megduplázódott.

Hogy fogadta a település a megalakulásotokat?

Megalakulásunk rögösen indult, de a település lakossága jól fogadta, igaz, kellett egy kis idő, mire a köztudatba bekerült, hogy vagyunk. Sokan kapcsolódtak hozzánk olyanok, akik hasonló elveket vallanak, mint mi. Éppen ezért jóleső érzéssel töltött el minket a község többi egyesületeivel kialakult kapcsolat, összefonódás.

Sényőn rengetegen segítenek különböző módon, legyen az akár önkéntes segítségnyújtás, akár adományok formájában.

Milyen tevékenységeket végeztek, és hogyan finanszírozzátok ezeket?

Az egyesület megalakulásának évében és az azt követő években pályáztunk sikertelenül, így az utóbbi időben már egyáltalán nem pályázunk, hanem egyéb módon próbáljuk meg finanszírozni kiadásainkat, programjainkat. Az önkormányzat támogat minket, amennyire tud, ezen kívül önerőből, valamint pártoló tagok által tudjuk finanszírozni kiadásainkat.

Az egyesület bevételét képzik még a tagok által befizetett tagdíjak:

- a pártoló tagok befizetései
- az egyesület által szervezett rendezvények bevételei
- a jogi személyek és magánszemélyek által nyújtott támogatás, hozzájárulás
- valamint minden, a közös célt szolgáló befizetés

Tevékenységi listánkat folyamatosan próbáljuk bővíteni. Szeretnénk tevékenyen részt venni a társadalmi életben és kapcsolatot fenntartani a civil szervezetekkel, helyi nevelési, oktatási intézményekkel. Feladatunknak tekintjük még, hogy helyi szinten tevékenyen részt vegyünk a kulturális rendezvények, programok szervezésében, lebonyolításában és a fent említett csoportok részvételét biztosítani tudjuk ezeken (május 1., négyhetes adventi programsorozat, különböző szabadidős rendezvények).

Ezeken kívül a fiatalokkal közösen szoktunk rendezni különböző sportteseményeket, versenyeket (ping-pong, sakk, kispályás foci, tenisz stb.) filmklubokat, kerékpártúrákat.

A nyár zárásaként tábortűz, bográcsozás, kirándulások teremtenek közösségi alkalmakat. A kirándulásokat az idősebb generációval együtt szervezzük.

Emellett különböző civil kezdeményezések is történtek a lakosság részéről, ezek közé sorolható az épület mögötti tereprendezés, parkújítás, a teniszpálya tisztán tartása, amit teljes egészében a fiatalok kezdeményeztek.

Ez történt a „pince klub” megvalósításakor is?

Igen, a pince rendbetétele és klubszerű kialakításában is 100%-ban a fiatalok voltak a kezdeményezők mind a szervezésben, mind a megvalósításban, önkéntes alapon. Jó volt látni, ahogy összefogtak egy közös cél érdekében, főként mikor olyan fiatalok is megmozdultak, akik eddig passzív hozzáállást tanúsítottak ilyen téren.

Még a szülők is segítettek a hely kialakításában, bútorok felajánlásával. Számunkra azok voltak a legvidámabb percek, mikor a pince új köntösbe öltözött, letisztultak a poros téglák és helyükre kerültek az új berendezések.

Igaz még mindig lennének ötleteink a klub fejlesztésére.

Említetted a többgenerációs programokat! Mesélnél erről?

Természetesen, ahogy már említettem, minden nagyobb kirándulást az idősebb korosztállyal együtt szoktunk szervezni. Ezzel is megpróbáljuk szorosabbra fűzni a generációk közti kapcsolatokat. Kölcsönösen segítjük egymást, részt veszünk a másik rendezvényein, ilyen volt a Budapesti Nyugdíjas EXPO, amelyen a tánccsoporttal közösen lépett fel a Sényői Nyugdíjas Klub. Már a kezdetektől kialakult egy erős szimpátia, amelyet a kölcsönös program meghívásokkal viszonoztunk egymás felé.

TIÉD A PÁLYA!

SZERTELEN EGYESÜLET

A szervezet alakulása óta eltelt hét évben több mint 35 projektben vett részt, ezek közé tartozott többek között a Szertelenül Amatőr Művészeti Csoport és a Szertelen Tanoda. Legjelentősebb projektjük a Dirt BMX pálya működtetése Debrecenben, melyről Tőkés Tiborral és Kiss Ákossal beszélgettünk.

Szertelen Egyesület
Cím: 4033 Debrecen,
Thury András u. 9.
Elérhetőség: www.szertelen.hu
A szervezet vezetője:
Tőkés Tibor elnök,
Kiss Ákos alelnök

Mi adta a pályázat ötletét, és ki volt a kezdeményező csoport?

2007-ben a Magyar Kedvezményhálózat vezetősége ajánlott fel egy földterületet hasznosításra. Mivel mind a városvezetés mind a fiatalok számára problémát jelentett a köztereken való kerékpározás, adva volt, hogy a Szertelen Egyesület felkarolja ezt a problémát, és teret biztosít ennek a szubkulturális csoportnak. Együttműködő partnerünk lett a VELVART Bt. Debreceni kerékpárboltja is, akik szakmai tanácsokkal, és tárgyi eszközökkel segítették a pálya kialakítását. A program szakmai, pénzügyi hátterét, működési mechanizmusát az egyesület, a BMX-es fiatalok és a konzorciumi partnerek alakították ki.

A fiatalok mennyire voltak kezdeményezőek, részt vállaltak az ötletadás szakaszában?

A dirt pálya ugye dombokból áll, a fiataloknak kellett kitalálni a pályát. Se céges résztvevő se civil egyesület nem tudta helyettük megcsinálni, ez nem olyan, mint egy játszótér. A srácok mondták meg, hogy milyen ívek, mekkora dombok legyenek, mekkora ugrási és trükközési

Az egyesület 2004 tavaszán jött létre fiatal, szenvedélybeteg-ellátás területén dolgozó szakemberek és gyógyult szenvedélybetegek kezdeményezésével. Céljuk, hogy azokon a feladatokon kívül, amelyeket egy ilyen szervezet fel tud vállalni (iskolai prevenció, ifjúsági rendezvényeken való részt vétel stb.), olyan hiánypótló és innovatív szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyeket a nagy intézmények vagy szervezetek működési sajátosságaik miatt nem tudnak megvalósítani.

lehetőség legyen. Ha ők nem kapcsolódnak be, nincs pálya, ez csak élő közösséggel valósulhatott meg.

Mi volt a célkitűzés, milyen külső és belső problémák adódtak?

A célkitűzés a közösség összekovácsolása volt, és egy olyan tevékenység megvalósítása, ami hiánypótló a városban, és alternatívát tud nyújtani azok ellen a negatív hatások ellen, amik érnek egy fiatalt (drog, alkohol, rosszkedv, depresszió, fáradtság, otthoni konfliktusok). Egy sporttevékenység erre megfelelőnek bizonyult.

Külső problémaként egyértelműen a finanszírozás a legfajsúlyosabb, Az idő folyásával a céges résztvevők és a szponzorok elmaradtak. Belső nehézségek lényegében nem voltak, a házirend betartatása volt a fontos: ez a gondnok, és a fiatalok közül kiválogatott leglelkesebb résztvevők feladata volt (sisak viselése, oda nem illő tevékenységet ne folytassanak a fiatalok).

Hogyan zajlott a lebonyolítás, milyen programok voltak?

A sportpályán minden nap 14-21 h-ig BMX edzések zajlottak, 12-15 fő részvételével, a pálya tisztán tartása teljes egészében a résztvevők feladata

volt. Versenyeket szerveztünk, amelyek korcsoportok szerint zajlottak, és valamilyen szinten mindenkit jutalmaztunk (volt, hogy a versenyre a fődíjat a résztvevők készítették el: bearanyoztak egy biciklivázat és az volt tulajdonképpen a fődíj, aminek eszmei értéke felbecsülhetetlen, a gyakorlati már kevésbé). 70-80 debreceni fiatal vett részt ezeken a programokon (jöttek barátok, ismerősök, akik érdeklődtek a verseny iránt). Budapestről is érkeztek profi versenyzők, hogy a debreceni srácoknak komoly bemutatókat tartsanak. A versenyeken főzés, bográcsozás is volt. Érdekes, és nem tervezett hozadéka a pályának, hogy egy idő után a szülők is megjelentek, és igazi családi programmá váltak a rendezvények. Ez azért is jó, mert maga a BMX azért még mind a mai napig kicsit kriminalizált tevékenység, így ennek a sportágnak a családon belüli elfogadtatásában is tudtunk segíteni.

A programban fontos elem, hogy a résztvevő fiatalok hozzák az új tagokat, tehát elterjedt a biciklis társadalomban. Van internetes fórumuk, csináltak maguknak saját honlapot, facebook oldalt. Ezeken keresztül kommunikálnak, hírt adnak magukról.

Szertelen Egyesület

Tiéd a pálya!

Elérte a pályázat a célját, milyen visszajelzések érkeztek?

A pályára már negyedik éve rendszeresen kilátogató fiatalok a gyakorlással, versenyekkel, beszélgetésekkel és közös főzésekkel bizonyítják, hogy van értelme a kezdeményezésnek. A visszajelzés egyértelműen pozitív, amit a regisztrált tagok számának növekedése is igazol.

Sajnálatos azonban, hogy a pálya finanszírozása egy éve önerőből történik (és a fennállás alatt a várostól csak minimális támogatást kaptunk), és ha májusban nem lesz valamilyen pályázati lehetőség a működtetés biztosítására, a további fenntartás veszélybe kerül.

A program során számos öröm, bánat, siker és kudarc érte a szervezetet, de maga a program létrejötte és 4 éves fennállása bizonyítja, hogy kevés pénzből, lelkesedéssel és önkéntes munkával is lehet értékteremtő projekteket létrehozni.

EGY „IFJÚSÁGBARÁT ÖNKORMÁNYZAT”

A 2010. évi „Ifjúságbarát önkormányzat” kitüntető címet az Észak-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács döntése értelmében Szolnok városa nyerte el.

A „Diákpolgármester-választás és diákközgyűlés” programmal pályáztunk a díjra, amely program 2011-ben meg is valósult kezdi a beszélgetésünket Bertalan Zsófia, a város fiatal ifjúsági referense.

Milyen előtörténete volt az önkormányzati ifjúsági munkának, mely e kitüntető cím elnyeréséhez vezetett?

Városunk lakosságának mintegy 30%-a 30 éven aluli. Az önkormányzat évek óta komoly ifjúsági munkát folytat annak érdekében, hogy a városban tanuló kb. 6000 középiskolás diák fiatalos, lendületes vá-

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA OKTATÁSI ÉS IFJÚSÁGI OSZTÁLY

5000 Szolnok, Kossuth tér 9.
Tel.: 56/503-416
www.szolnok.hu
Osztályvezető:
Ábelné Egyed Eleonóra
Ifjúsági referens:
Bertalan Zsófia

Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Oktatási és Ifjúsági Osztály

Egy „Ifjúságbarát Önkormányzat”

rosban élhessen, és tanulmányainak befejezése után hazatérjen Szolnokra.

2009-ben a minden évben megrendezésre kerülő 24 órás vetélkedőn a szolnoki középiskolás fiatalok megalkották a „Szolnoki Ifjúság 12 pontját”, melyben összefoglalták, hogy mik azok a dolgok, amelyek fontosnak tartanak a városban a saját szempontjukból. A 12 pont adta az ötletet arra, hogy kidolgozzunk egy nagyszabású programot, melynek keretein belül a középiskolás fiatalok elmondhatják elképzeléseiket a város fejlődéséről, és ötleteikkel, észrevételeikkel hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Szolnok még szerethetőbb, a fiatalok számára is élhető város legyen.

Ennek érdekében három közéleti tábort is rendeztünk, melyek során összeállt egy olyan csapat, akik konstruktív gondolataikat négy kiemelt területen (Oktatás és Kultúra, Egészségügy és Sport, Környezetvédelem, illetve Városfejlesztés) foglalták programba.

A város 8 különböző középiskolájából érkező diákok az önkormányzati döntéshozatalhoz hasonlóan bizottságokban dolgoztak, majd a diákközgyűlésen – mely a város Dísztermében, a városvezetők részvételével zajlott – fogadták el a programot. A fiatalok alaposan átgondolt, a valóságtól nem elrugaszkodott javaslatokkal, ötletekkel álltak elő, melyek nagy része a diákok önkéntes vállalásaira épül.

Elsőként a Környezetvédelmi Program „Fogadj örökbe egy parkot!” valósul meg azzal, hogy a résztvevő középiskolák egy-egy az iskolájukhoz közel eső parkot rendszeresen rendben tartanak.

A diákközgyűlés második megvalósításhoz közel álló eleme a „Végzősök parkja”, melynek lényege, hogy a középiskolából elballagó diákok iskolánként ültetnek egy facsemetét, melyet táblával jelölnek meg. Így éveken belül létrejön majd egy fás liget, ahol akár osztálytalálkozók alkalmával újra összegyűlhetnek a szolnoki véndiákok. A „Szerelmesek lakatjai” programelem is ehhez a parkhoz kapcsolódik. Számos példa akad erre a kezdeményezésre világszerte, több helyen az országban is,

Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Oktatási és Ifjúsági Osztály

Egy „Ifjúságbarát Önkormányzat”

és a szolnoki diákok is szeretnék a „szerelmes lakatokat” egy meghatározott helyen elhelyezett kerítésre vagy rácsra kitenni hűségük jeléül.

De Szolnok nem csak a diákpolgármester és a diákközgyűlés miatt ifjúságbarát. Évek óta sikeresen működik a Szolnoki Gyerektanács és a Szolnok Városi Diákok Tanácsa: rengeteg programot szerveznek a tanulók szabadidejének értelmes és tartalmas eltöltése érdekében, heti rendszerességgel üléseznek az Ifjúsági Házban, és aktív résztvevői Szolnok életének. A VDT-hez köthető a 24órás vetélkedő, az Ováció, a Karácsonyi Buli, a Házhoz visszük a szeretetet, vagy akár a 2009-ben megrendezésre került VI. Északalföldi Regionális Ifjúsági Találkozó megszervezése is. Fiataljaink azonban nem csak rendezvényeket szerveznek: aktívan részt vállalnak önkéntes programokban, idén már önállóan is pályáztak a Demokratikus Ifjúságért Alapítvány KÖZÖD? pályázatán az „Együtt-egymásért” kortárs segítő programjukkal, melynek keretein belül fogyatékkal élő fiatalokkal szerveznek közös szabadidős programokat, sportvetélkedőket.

Az elmúlt években Szolnokon tehát különösen nagy hangsúlyt kaptak a fiatalok. A városvezetés törekszik arra, hogy fiatalos, élhető várost teremtsen az itt élőkkel közösen, annak érdekében, hogy tanulmányaik befejeztével Szolnokon telepedjenek le, alapítsanak családot a fiatalok. Folyamatban van a Szolnoki Ifjúsági Tanács megalakítása is, melynek szerepe az lesz, hogy a Szolnokon élő 30 év alatti fiatalok hangot adhassanak a véleményüknek az őket érintő fontos városi szintű kérdésekben.

„JÓ SZÓVAL OKTASD, JÁTSZANI IS ENGEDD…”

Az alapítvány életét néhány évig a rákészülés időszaka jellemezte. 2003-ban jött egy váltás, az akkori elnök átadta az alapítványt. Az ezt követő időszakról beszélgettünk Mátyus Sándorral, az alapítvány elnökével.

2003 volt az újra elindulás éve és akkortól azt gondolom, jobban látható mit teszünk. A játszóházi programok voltak jellemzőek nálunk, elsősorban a népi játékokra építve. A Regionális Ifjúsági Tanácsnak (RIT) két alkalommal is volt olyan játszóházi pályázata, ami két elemből épült fel. Egyrészt az pályázott, aki ilyen programot szolgál-

TESZ-VESZ IFJÚSÁGI ÉS GYERMEKALAPÍTVÁNY

Cím: 5000 Szolnok,
Karczag L. u. 2.
Telefonszám: 3630/854-64-20
tesz.vesz@vipmail.hu
www.teszvesz-alapitvany.eu
Az alapítvány elnöke:
Mátyus Sándor

Az alapítvány 1993-ban alakult magánkezdeményezésre, egyik fő célja a népi kismesterségek, a kézművesség, a népi gyermek és sportjátékok hagyományainak ápolása, ezek továbbadása a gyerekek, a fiatalok és a felnőttek számára. Az elinduláskor az volt a szándék, hogy játszóházi programjaikat Szolnokon kívül is tudják szolgáltatni.

tat, másrészt azok is pályáztak, akik fogadnának ilyen tevékenységeket. Nekünk sikerült ezeket a játszóházi szolgáltatásokat megnyerni, és akkor jártuk a régiót, először 10 majd 20 helyre jutottunk el. Azon túl, hogy azoknak is jó volt, akikhez mentünk, nekünk is nagy élmény volt sok helyre, sok településre elmenni.

Kikkel dolgoztok, van-e főállású munkatársa az alapítványnak?

Nincsen főállású munkatárs, valamennyien önkéntes alapon munkálkodunk. 7-8 emberre mindig lehet számítani.

Hogyan épül fel egy játszóházi program?

Sok segítőnk van, akik önkéntes alapon vesznek részt a játszóházi programokban. Igyekszünk igazodni azokhoz a kérésekhez és adottságokhoz ahová megyünk (pl. vannak kültéri és beltéri játékaink). Általában négy szakemberrel dolgozunk, és kb. háromórás a program. Amennyiben kézművességet is kérnek tőlünk, akkor ebből a négy főből kettő kézműveskedik (pl. zsugorkázás, gyöngyfűzés, csuhébaba, szélforgó készítés), a másik kettő pedig segít a játékoknál elmagyarázni hogyan működik, mi a szabály. Általában tíz játékot viszünk.

Mik a legnépszerűbb játékok?

Érdekes, hogy itt Magyarországon a virtus játékok népszerűek, azaz megmutatni, egymással versengeni. Például a hordólovaglás ilyen, ami egy kültéri, francia eredetű játék, de ugyancsak népszerű a szintén francia eredetű „békaasztal”. Aztán a holland biliárd, a függő biliárd, vagy a pöcköldék, amik szintén nagyon érdekesek.

Kiknek szólnak ezek a játékok?

Az a jó ezekben a játékokban, hogy kortalanok. Egyrészt abban az értelemben kortalanok, hogy életkortól függetlenül lehet velük játszani, másrészt ezek esetenként több száz éves játékok, s annak ellenére érdekli az embereket.

Mennyi játékotok van, és ki készíti ezeket?

Összesen 40-50 féle játékunk van, ezek mind fából készülnek. Az elmúlt évben sikerült olyan szakembert találni, aki nagyon szépen dolgozik. Somogyi Zoltánnak hívják, ő készíti most az eszközeinket. Érdekli is, szívesen csinálja, ötletei is vannak hozzá. Ezekben a játékokban az a jó egyebek mellett, hogy aki készíti, egy kicsikét a saját arcára is formálja azokat.

Megörökítitek valamilyen formában ezeket a játékokat az utókornak?

Az egyik régi-régi kuratóriumi tag Bali István, az európai népi- és sportjátékokról írt egy könyvet, amit egy pályázati lehetőségnek köszönhetően CD-formátumban is kiadtunk, ez szakmailag is tovább erősített minket. A CD-t szétküldtük a régióba, azzal a gondolattal, hogy ezzel erősíthetjük az ifjúsági közösségeket, hadd csináljanak ők is hasonló dolgokat. A CD-t aztán ismét ki tudtuk adni, bővítettünk rajta s lefordítottuk még 3 nyelvre, amiről úgy gondoljuk, hogy szintén hasznos, főleg nemzetközi kapcsolatoknál.

Milyen nemzetközi kapcsolataitok vannak?

Bali István révén tényleg eljutottunk oda, hogy külföldi kapcsolatokat is elkezdtünk építgetni.

Hallottunk arról, hogy Lille-ben (Franciaország) működik egy egyesület, akik egyebek mellett régóta gyűjtik a játékokat, illetve idősekkel is régóta foglalkoznak. Sikerült tavaly egy olyan pályázati támogatást elnyernünk, amely tapasztalatcsere látogatást tett lehetővé. 2010 őszén voltunk kint náluk, ők pedig 2011. májusban látogatnak el hozzánk. Nagyon sok értékes érdekes tapasztalattal gazdagodtunk, például láttuk a franciáknál, hogy azzal együtt, hogy náluk a játék sokkal jobban benne van az

emberek életében – ismerős lehet filmekből, ahogy a parkban a petanque-ot játsszák –, ott is ennek az egyesületnek évekbe tellett, amíg úgymond bejáratódott az a szolgáltatás, hogy pl. lehet játékokat kölcsönözni.

Milyen terveitek vannak a jövőre nézve?

Említettem, hogy ezek a játékok kortalanok, és láttuk, hogy ezek a játékok idős emberek számára is fontosak lehetnek. Most arra jutottunk, hogy szeretnénk az idősek felé nyitni, nekik játékokat készíteni. Azt is látjuk, hogy egyre jobban lehetne differenciálni, esetleg fejlesztő játékokat (nem orvosi jelleggel) készíteni gyerekeknek is.

Nagy szükségünk lenne egy székhelyre, mert ezek a foglalkozások olyanok, amiket általában kiviszünk rendezvényekre. Ha lenne egy helyünk, az azért is lenne jó, mert állandósulhatnának a szolgáltatások. A fiatalokat is jobban oda tudnánk vonzani, és ismét a francia példa, hogy voltunk olyan szórakozóhelyen, ahol megtalálhatók ezek a játékok, ott vannak a fiatalok, és játszanak vele. Tehát ha mi ezt a szolgáltatást tudjuk nyújtani rendszeresen, akkor egész biztos, hogy nem csak játékosokat, hanem közreműködőket is találnánk.

A hazai és nemzetközi játékkultúra megőrzése és továbbadása nemcsak fontos feladat, de siker-élmény mind az egyén, mind a közösségek számára. Ezek a „kortalan” játékok minden korosztályt megmozgatnak, és a kapcsolódó jeles napokhoz, vagy évszakokhoz igazított kézműves programok legszebb hagyományaink átadását szolgálják az alkotás örömével